Nordvest-undersøgelsen

Sociale overdrivelser og fritidsliv blandt unge i Københavns Nordvestkvarter

Udarbejdet af sociolog Aydin Soei

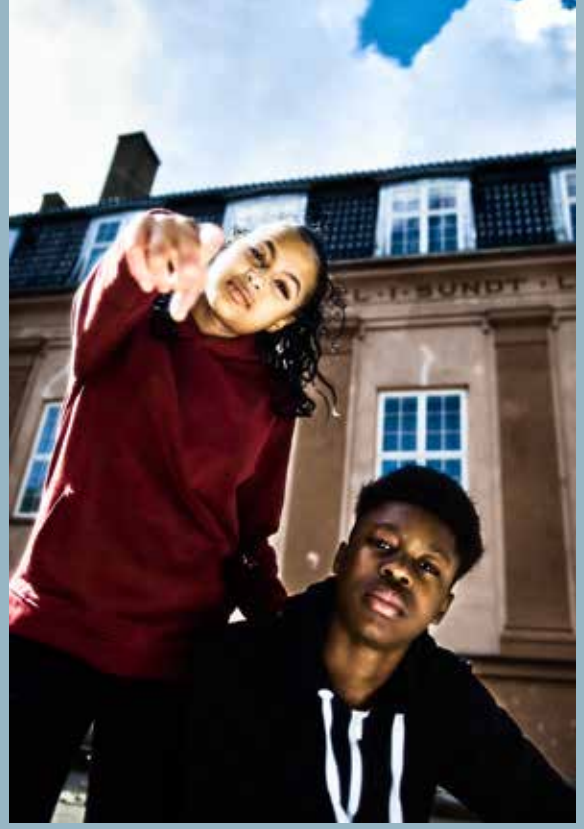

For Områdefornyelse Nordvest
Københavns Kommune
August 2021

Udgivet i august 2021 af
Københavns Kommune
Områdefornyelse
Teknik- og Miljøforvaltningen
Mobilitet, Klimatilpasning og Byvedligehold

Islands Brygge 37
Postboks 339
2300 København S

www.kk.dk/omraadefornyelse

Forsidebilleder:
Nikolaj Lütken (øverst) og Elisey Vavulin Guup (nederst).

Forord: Et håndslag om lokalt ungesamarbejde 5

Resumé og hovedkonklusioner 8

Indledning 8

Baggrund og metode 14

Kortlægning af fritidsliv og antagelser om, hvordan unge bruger deres tid 16

Overdrevne antagelser om gadeorienteret livsstil og kriminalitet 22

Grobund for at korrigere på overdrevne antagelser om gadeliv, kriminalitet og manglende uddannelse 26

Gruppen der bruger mest tid alene derhjemme 28

Bandemedlemskab og anden alvorlig risikoadfærd – og antagelser om selvsamme 31

Sammenhængen mellem aktivering i ungdomslivet og risikoadfærd 36

Oplevelsen af støtte fra forældre – og betydning i forhold til risikoadfærd 40

Påvirkning, forventninger og behov for støtte, når det handler om fremtiden 42

Sociale misforståelser om klubberne i Nordvest 46

TAK 50

Fodnoter 51

Lokale unge har været med til at designe den nye plads foran ungdomsklub Smedetoften, som indrammes af en lysende ring. Foto: Rune Birkvad Sørensen

Et håndslag om lokalt ungesamarbejde
– fra brandslukning til forebyggelse i netværk

I 2017 blev der spist mange citronmåner i Nordvest. Bandekonflikten var mærkbar, og efter hver skud- eller knivepisode rykkede vi alle ud på gaden med kaffe og citronmåne for sammen med lokalpolitiet at drøfte situationen med borgere i kvarteret. Mange var påvirket – børn, unge, voksne og ældre.

Efter 7–8 citronmånearrangementer ændrede vi strategi. Vi ville i højere grad arbejde forebyggende og gav hinanden håndslag på at starte et langsigtet lokalt udviklingsarbejde. Vi vil styrke det lokale samarbejde for, at Nordvest bliver et kvarter, hvor alle unge kan være del af positive ungefællesskaber. Også de unge, som opholder sig mest på gader, parker og i kældre, og som er i risiko for at blive involveret i banderelaterede miljøer.

Vores første mål var at få mere viden om de unges fritidsliv, og få svar på, hvad der afholder nogle unge fra at slå vejen forbi ungekulturhuset på Smedetoften, fodboldklubben, ungdomsvejledningen eller nogle af de mange andre ungetilbud i kvarteret. Hvordan ser de unge på deres fritidsliv? Hvordan tror de, at andre unge bruger deres fritidsliv? Kender de fritidstilbuddene – og er der fordomme, rygter og sociale misforståelser, som holder de unge væk? Hvem og hvad er afgørende for, om en ung vælger at have et fritidsliv i etablerede rammer eller i kældre, på gader eller hjemme?

Vi hyrede Aydin Soei til at lave Nordvestundersøgelsen som afsæt for vores udviklingsarbejde. Den viser overordnet, at unge i Nordvest klarer sig godt, men at der er al mulig grund til

at støtte flere unge til at deltage i fritidsaktiviteter. Der er tre ting, som vi er særligt opmærksomme på:

1. Unge i Nordvest tror, at 50% af kvarterets unge opholder sig mest på gaden eller i kældre, mens det reelle tal er 10%. De unge tror med andre ord, at det er mere almindeligt at hænge ud på gader og i kældre end det reelt er. Den opfattelse skal vi justere, så det ikke bliver en selvopfyldende profeti, samtidig med at vi bliver bedre til at opsøge de 10% på gaden, som er i risiko for at komme ind i kriminelle miljøer.
2. Halvdelen af kvarterets unge bruger mest tid alene derhjemme. En femtedel af de unge svarer, at opholder sig mest alene hjemme, men at de hellere vil bruge deres tid sammen med jævnaldrende unge udenfor hjemmet. De tør, magter eller må ikke gå ud, eller mangler venner at gøre det med. Det er en forholdsvis stor gruppe, som vi skal støtte i at få et mere udadvendt ungdomsliv.
3. Unge i Nordvest, som deltager i blot én fritidsaktivitet eller har fritidsjob, begår mindre kriminalitet og klarer sig bedre i deres ungdomsuddannelser.

Vi er nu ved at færdiggøre en lokal ungestrategi, hvor vi styrker vores samarbejde om at gøre det lettere for alle unge at finde vej til og plads i positive ungefællesskaber i Nordvest. Det forudsætter, at vi arbejder sammen i nye, strukturerede lokale netværk, hvor det strategiske og udførende niveau gensidigt supplerer hinanden.

Vi er glade for at dele Nordvestundersøgelsen med jer alle og vil i den kommende tid invitere kolleger, foreninger, virksomheder, forskere og fonde til at deltage i vores arbejde for at gøre Nordvest til et rigtig godt kvarter at være ung i.

Tak til Aydin Soei for samarbejdet og rigtig god læselyst!

Hilsen
Anne Steen Hansen
Projektchef i Områdefornyelsen

Styregruppen for Nordvestundersøgelsen:

Københavnerteamet:
Sami El-Shimy, leder og Meike Ørndrup, faglig koordinator
Fritidscenter Bispebjerg Syd og Forsøgsordning Smedetoften:
Ayhan Demir, Pædagogisk leder og Ylva Hårdemark, Projektleder
Beboerprojekt Bispebjerg:
Iain Silbiger, leder og Lone Breum Andersen, Trygheds- og fritidsvejleder
Beboerprojekt Puls:
Maria Riemenschneider, Ungekoordinator
Ungerådgivningen:
Mie Kamper Jensen, ungerådgiver og kontaktperson
SSP-sekretariatet:
Ole Bangsgaard Lauridsen, stabsansvarlig for Bispebjerg og beredskabsansvarlig i København
Team Sikker By:
Sigrid Overaa Thygesen og Mille Stejner Bie, fuldmægtige
Områdefornyelsen:
Anne Selsøe Sørensen, projektleder

Sociolog Aydin Soei har udarbejdet undersøgelsen og denne rapport. Foto: Julie Hjort

Resumé og hovedkonklusioner

Langt de fleste unge i Københavns Nordvestkvarter er i gang med en uddannelse, dyrker fritidsaktiviteter og/eller er i job, men de unge selv overdriver i markant grad, hvor normalt det er som ung at leve et gadeorienteret og risikobetonet liv i bydelen. De unge underdriver omvendt, hvor stor en andel af bydelens unge, der er kommet i gang med en uddannelse efter folkeskoletiden.

Sådan lyder konklusionen i Nordvestundersøgelsen, som er den første undersøgelse herhjemme, der blandt unge, der befinder sig i livsstadiet mellem slutningen af grundskoletiden og starten af voksenlivet, stiller skarpt på risikoadfærd, fritidsliv og oplevelsen af støtte og motivation fra forældre og andre voksne.

Det undersøges ligeledes for første gang, hvorvidt der blandt ungegruppen selv eksisterer myter og overdrevent negative forestillinger om 15-18-årige i bydelen, som kan påvirke deres forståelse af livet som ung i Nordvest og udvikle sig til selvopfyldende profetier. Det gør der. Særligt store er de unges overdrevne antagelser om den form for risikoadfærd og kriminalitet, der kan opfattes som særligt utryghedsskabende. De unge i Nordvest tror fx, at det er fem gange mere udbredt at leve et gadeorienteret liv blandt 15-18-årige i bydelen, og op til ti gange mere almindeligt at være bandemedlem, end tilfældet er.

Mens en tiendedel af de 15-18-årige i Nordvest angiver, at de bruger en "stor del af deres fritid på gaden, i parker, pladsen og/eller i kælderlokaler", tror de unge selv, at det gør sig gældende for halvdelen af aldersgruppen i Nordvest. To procent af de 15-18-årige har angivet, at de er bandemedlemmer, men de tror, at 20 procent af de jævnaldrende i bydelen er bandemedlemmer. De overdrevne antagelser om, hvor "normalt" det er at være bandemedlem i kvarteret udgør dermed i sig selv en risikofaktor i forhold til fremtidigt bandemedlemskab.

Undersøgelsen viser også, at langt størstedelen af de unge oplever positive forventninger til deres fremtid fra deres forældre (9 ud af 10), mens et stort antal unge derimod har oplevet negative forventninger fra deres lærere i folkeskolen. Næsten alle de unge i undersøgelsen har færdiggjort grundskolen, men når de kigger tilbage på skoletiden, svarer kun halvdelen "ja" til, at deres folkeskolelæreres forventninger til dem har været retvisende.

En anden væsentlig konklusion er, at unges oplevelse af støtte og motivation fra forældre og det at være aktiveret i uddannelse, job og fritidstilbud ser ud til at reducere risikobetonet adfærd og kriminalitet i signifikant grad. 6 ud af 10 af de unge oplever, at deres forældre "i høj grad" støtter dem, spørger ind til deres daglige liv og motiverer dem, og der er 50 procent mindre sandsynlighed for, at denne gruppe udøver vold i løbet af det seneste år sammenlignet med dem, der ikke oplever støtte og motivation fra forældrenes side.

Samme mønster gør sig gældende, når det handler om sammenhængen mellem at have et aktivt fritidsliv og risikoen for at blive indblandet i kriminalitet. Særligt det at være aktiveret i mere end én arena i ungdomslivet – såsom uddannelse, arbejde og fritidstilbud – ser ud til at reducere risikoen for gentagne gange at udøve butikstyveri, vold og ryge hash i løbet af et år. Blandt de unge, der ikke er i hverken job, uddannelse eller fritidstilbud, er der fx næsten fire gange så mange, der udøver vold gentagne gange i løbet af et år sammenlignet med dem, der er under uddannelse, i job eller medlemmer af en forening, klub eller lignende.

Nordvestundersøgelsen er foretaget af sociolog Aydin Soei for Områdefornyelse Nordvest, Københavns Kommune for at få en bedre forståelse for de unges fritidsliv og deres forventninger til dem selv og jævnaldrende i Nordvest, hvilket forhåbentlig fremadrettet kan bruges til at udvikle fritids- og ungelivet i Nordvest sammen med de unge selv.

Aydin Soei har tidligere for Københavns Kommune udført 'Tingbjergundersøgelsen' sammen med kriminologerne Flemming Balvig og Lars Holmberg, som ligeledes viste omfattende sociale overdrivelser vedrørende den yngre gruppe af 14-15-årige i et udsat område.

Resultaterne i Nordvestundersøgelsen viser tilsvarende, at der er grobund for en lokal indsats for at korrigere på en udbredt (selv)fortælling blandt unge i Nordvest, hvor udbredelsen af visse former for alvorlig risikoadfærd og kriminalitet overdrives. En sådan form for "social pejling", hvor myter og sociale misforståelser aflives i ungegrupper, har i tidligere studier vist sig at kunne reducere omfanget af risikoadfærd mærkbart. Formålet vil være at påvirke de unge yderligere i retning af den form for livsstil, der reelt er mest dominerende i bydelen, hvor langt de fleste er involveret i uddannelse, job, foreninger mv.

Resultaterne kan også bredere set bruges til at skabe en mere retvisende og positiv fortælling om et område blandt dets beboere for bl.a. at øge oplevelsen af tryghed og stolthed lokalt.

Undersøgelsen er gennemført ved, at knap 400 unge har udfyldt et anonymt spørgeskema digitalt, og der er fulgt op med interviews og workshops med såvel unge som medarbejdere og andre lokale aktører.

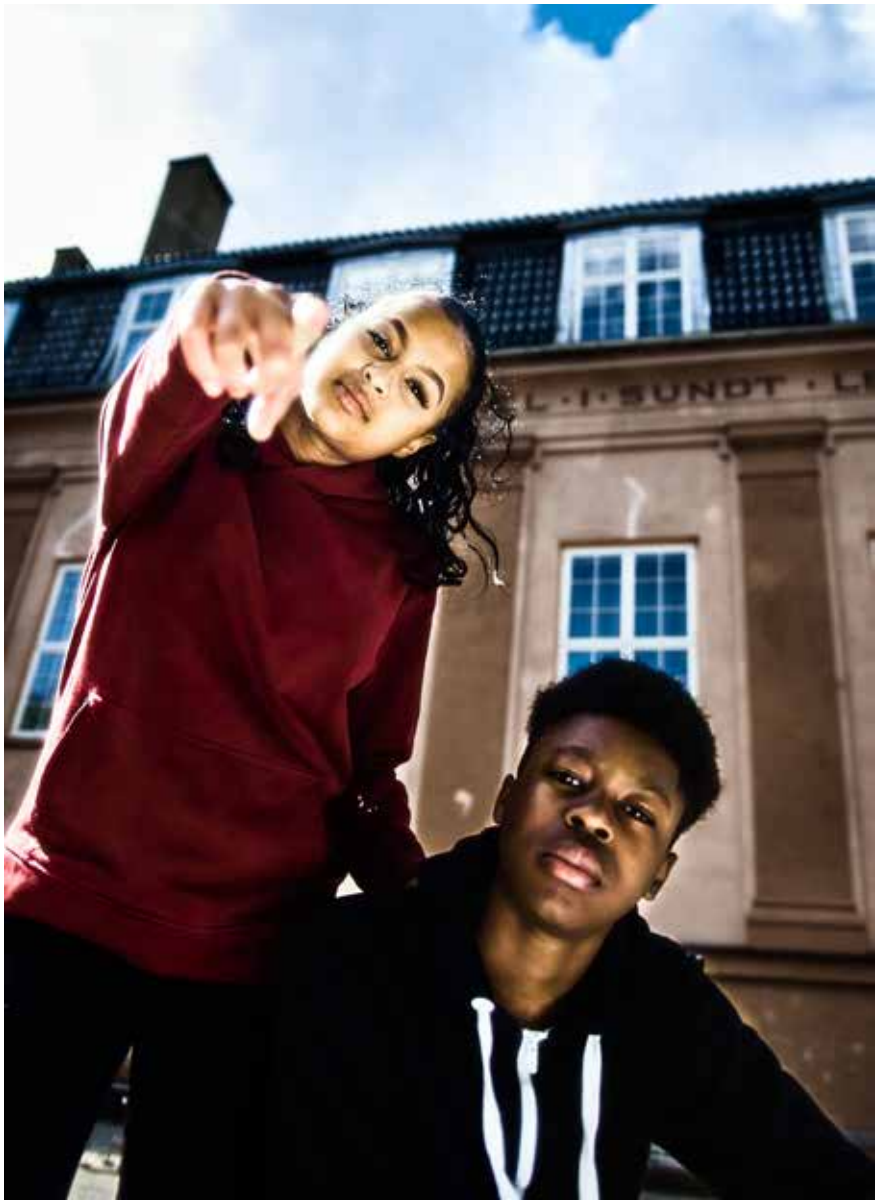

Foto: Nikolaj Lütken

Indledning

Overdrevne antagelser om andre menneskers handlinger og holdninger til kriminalitet, drikkevaner og rygning er ganske udbredt i befolkningen, viser både dansk og udenlandsk forskning.

Vi mennesker har en tendens til at lægge mere mærke til risikoadfærd end non-konform adfærd samtidig med, at enkeltsager og historier vedrørende kriminalitet, utryghed, druk og rygning fylder i medierne og den politiske debat. Overdrevne antagelser om virkeligheden er derfor en ganske almindelig størrelse, og størstedelen af den danske befolkning har fx en forkert opfattelse af kriminalitetens udvikling i samfundet.

Hvis man spørger en tilfældig dansker, om de tror, at kriminaliteten er i fremgang, faldet eller uændret, vil tre fjerdedele således svare forkert, viser den seneste større undersøgelse fra Justitsministeriet angående den samledes befolknings antagelser om kriminalitetens udvikling [1]. I tråd med tidligere studier viser undersøgelsen, at sociale misforståelser og overdrivelser stortrives i befolkningen. Mens statistikkerne viser, at der i løbet af de to seneste årtier er sket et fald på omkring en tredjedel i antallet af anmeldte straffelovsovertrædelser, tror langt størstedelen af danskerne, at kriminaliteten i samfundet er stagneret eller steget.

Og intet tyder på, at holdningerne blandt unge i Københavns Nordvestkvarter skulle adskille sig, når det handler om sociale overdrivelser og negative antagelser om virkeligheden. Nærværende undersøgelse viser således, at ungegruppens forventninger til jævnaldrende i bydelen er præget af overdrevne, negative forventninger, der kan udvikle sig til selvopfyldende profetier. De unge overdriver især hvor mange af de andre unge i bydelen, der lever et gadeorienteret liv, og som begår alvorlig og utryghedsskabende risikoadfærd såsom bandekriminalitet, mens de omvendt underdriver, hvor stor en andel af de unge i Nordvest, der er i uddannelse. Som vi skal se, oplever langt størstedelen af de unge imidlertid positive forventninger fra deres forældre, og undersøgelsen viser, at støtte og motivation fra forældre og aktivering af de unge i uddannelse, job og fritidstilbud skubber i en positiv retning, hvor de unges tilbøjelighed til risikobetonet adfærd og kriminalitet reduceres i signifikant grad.

Tryghed og behovet for at korrigere misforståelser om kriminalitetens omfang

Den fejlagtige oplevelse af kriminalitetens omgang i samfundet og "normalitet" i forhold til at leve et risikobetonet liv ser ud til at være særligt udbredt, når det handler om udsatte områder, hvor den bl.a. udgør en barriere i forhold til at øge trygheden. Sådan lyder en af hovedkonklusionerne i 'Tryghed og trivsel i udsatte områder', som er den største undersøgelse af sin art herhjemme. Undersøgelsen viser overordnet, at trygheden er høj i landets udsatte områder og i det danske samfund som helhed, men at en lidt større andel føler sig utrygge i udsatte kvarterer [2]. Undersøgelsen konkluderer dog, at det er forventeligt, at graden af tryghed ikke er helt på "niveau med gennemsnittet i befolkningen, da der blandt borgere uden uddannelse eller arbejde er forholdsvis flere, som oplever, at de ikke er trygge." Uddannelse og beskæftigelse er således de vigtigste faktorer i forhold til den oplevede tryghed. Først derefter følger kriminaliteten i et område.

Det interessante er, at følelsen af utryghed ikke er faldet tilsvarende med faldet i kriminalitet. Mere end 10.000 personer indgår i undersøgelsen, der peger på, at årsagen er, at "fortællinger om utryghedsskabende og kriminelle episoder fastholder (...) en oplevet utryghed og et særligt blik

på enkeltstående situationer som udtryk for, at et boligområde 'igen' bliver utrygt at opholde sig i."

Forestillinger om forøget kriminalitet i områderne bekræftes således gang på gang både af beboerne selv og af omverdenen på basis af enkeltsager og det negative fokus på disse områder i medierne og i den politiske debat. Dette selvforstærkende narrativ udgør i sig selv en udfordring, når det handler om oplevelsen af tryghed i landets udsatte områder, lyder det i undersøgelsen, der konkluderer: "Der er behov for en stor kommunikativ indsats, der både internt i boligområderne og det omgivende samfund bidrager til at give et mere retvisende billede af områdets status i forhold til tryghed og kriminalitet."

I nærværende undersøgelse er fokus særligt på unge i Københavns Nordvestkvarter, og også her kan enkeltsager og egne erfaringer danne grobund for selvforstærkende narrativer og overdrevne antagelser om virkeligheden. Deriblandt også om, hvad det vil sige at være ung i Nordvest. Nordvestundersøgelsen har således til formål at kortlægge sociale misforståelser og faktisk adfærd og fritidsliv blandt unge i et boligområde, der ligger lavere end gennemsnittet i tryghedsmålinger med henblik på en ungestrategi og en kommunikativ indsats, der har til formål at bidrage til, at flest muligt får et godt ungeliv og på sigt lykkes med at komme i uddannelse og job.

Venner er dem, man spejler sig i. De betyder på nogle tidspunkter mere end familien i forhold til at spejle sig. Hvis du er venner med en der ryger, er der større sandsynlighed for, at du selv gør det.

Saif, 18 år i interview med Områdefornyelse Nordvest

Nordvestkvarteret som område

Nordvestkvarteret er et område hvor indtægts- og uddannelsesniveauet er under kommunegennemsnittet, mens andelen af etniske minoriteter er højere samtidig med, at beboermassen er relativt ung. Derfor er betingelserne til stede for forhøjet ungdomskriminalitet og utryghed i forhold til et gennemsnitligt boligkvarter. Desuden er det et kvarter, hvori der har fundet flere skyderier sted siden slutningen af nullerne i de perioder, hvor der har været en opblussen i den københavnske bandekonflikt. Området er imidlertid samtidig kendetegnet ved mange tilbud til unge, såsom lommepengeprojekter, lektiehjælp, fritidstilbud mv., som kan øge deres muligheder i livet, og ligesom så mange andre gamle arbejderklassekvarterer rundt om i landet har området gennemgået en positiv udvikling i løbet af det seneste årti, når det handler om andelen af unge, der kommer i gang med en uddannelse efter grundskolen samtidig med at ungdomskriminaliteten har været faldende.

Det fedeste ved Nordvest er, at der er meget at lave. Der er mange tilbud, klubber, spisesteder og blandede kulturer. Man kan derfor passe ind uden at føle sig anderledes. Hvis man bevæger sig udenfor området, længere nordpå, er der ikke ligeså mange som en selv, der kan man måske føle sig mere akavet. I Nordvest føler man sig ikke holdt udenfor, og man føler sig tryg i området. Der er også mange forskellige redskaber som Ungerådgivningen, SSP ved Grøndalscentret og mange forskellige klubber. Der er mange steder, hvor man kan få hjælp, hvis man har brug for det.

Malik, 16 år i fokusgruppeinterview

Som vi skal se, er det imidlertid en bydel, hvor ungegruppens antagelser om 15-18-årige i området på nogle punkter er præget af markante sociale overdrivelser. Særligt store er de unges overdrevne antagelser om den form for risikoadfærd og kriminalitet, der kan opfattes som særligt utryghedsskabende. Respondenterne i undersøgelsen tror fx, at det er fem gange så udbredt at leve et gadeorienteret liv blandt de 15-18-årige i bydelen, og op til ti gange så almindeligt at være bandemedlem, end tilfældet er.

Lysfest for unge og naboer på Smedetoften i maj 2017.
Foto: Områdefornyelse Nordvest

Formål og temaer i undersøgelsen
Nordvestundersøgelsen er det første studie herhjemme, hvori faktisk risikoadfærd og antagelser om selvsamme undersøges blandt gruppen af unge i et udsat område, der befinder sig i overgangen fra folkeskole til voksenliv. Desuden er det første gang, at det undersøges, hvorvidt en ungegruppes antagelser om, hvordan andre unge i en bydel bruger deres (fri)tid, ser ud til at stemme overens med, hvor mange af de unge der reelt er i uddannelse og job og er medlemmer af klubber og foreninger mv.

Formålet har været at undersøge, om der eksisterer sociale overdrivelser/fordomme og negative forventninger, som påvirker de unges forståelse af livet som ung i Nordvest, og om der kan være et behov for at korrigere for sociale misforståelser i bydelen. Derudover har målet med at kortlægge de unges fritidsliv samt risikoadfærd været at undersøge om eventuelle sociale overdrivelser kan afholde nogle unge i Nordvest fra at søge mod det etablerede fritids- og klubliv.

Slutteligt er afdækket, om der er en mulig sammenhæng mellem at være aktiveret i uddannelse, fritidsjob, klub mv. og forskellige former for risikoadfærd såsom hashforbrug, vold og butikstyveri.

De unge er således spurgt ind til risikoadfærd, uddannelsesstatus, om de besidder et fritidsjob, er en del af det etablerede forenings- og idrætsliv, benytter sig af de lokale ungdomsklubber, og/eller om de bruger en stor del af deres fritid alene derhjemme eller på gader og i kælderlokaler.

Ligeledes er undersøgt, om der er en sammenhæng mellem ovenstående form for risikoadfærd, og hvorvidt de unge føler, at deres forældre støtter og motiverer dem og spørger ind til deres daglige liv. Respondenterne har svaret på, hvordan de oplever forventninger og støtte fra voksne, de er omgivet af – herunder om de finder forventningerne retvisende – samt om de påvirkes mest af forældre eller venner.

Selvom pædagoger, lærere, socialarbejdere og forældre ikke indgår i datamaterialet for Nordvestundersøgelsen i form af egne besvarelser om antagelser og forventninger om ungegruppen, indgår deres rolle og påvirkning indirekte i form af respondenternes besvarelser vedrørende oplevede forventninger og støtte fra de voksne, der omgiver dem.

Baggrund og metode

Den primære ungegruppe, som undersøges i forhold til faktisk adfærd, fritidsliv og eventuelle overdrevne antagelser om selvsamme, er børn og unge i Nordvest i alderen 15-18 år, som har afsluttet folkeskolen. Nordvestundersøgelsen fokuserer således på gruppen af unge, der befinder sig i overgangen fra grundskole til voksenliv, men der inddrages også besvarelser fra den lidt ældre gruppe af unge på 19-24 år. Den lidt ældre gruppe indgår som sammenligningsgrundlag i undersøgelsen, når det handler om faktisk adfærd og har ligeledes svaret på, hvad de tror om de 15-18-åriges adfærd.

Når det handler om antagelser og forventninger vedrørende unges adfærd i Nordvest, som måles op imod den faktiske adfærd, har undersøgelsen kun afdækket aldersgruppen 15-18 år. Det har vist sig, at der ikke er nogen signifikant forskel på de 15-18-årige og 19-24-åriges antagelser om risikoadfærd og fritidsliv blandt de 15-18-årige i Nordvest. Når der i rapporten refereres til signifikante sociale misforståelser vedrørende den primære ungegruppe (15-18 år), omhandler det derfor den samlede ungegruppes antagelser, medmindre andet angives. Når "storebror"- og "søstergenerationens" adfærd, holdninger og antagelser inddrages, sker det ligeledes ud fra en antagelse om, at denne er vigtig, når det handler om den samlede ungefortælling i Nordvest, hvorfor en indsats for at påvirke den samlede ungegruppe i retning af positive fællesskaber og selvfortællinger også bør inddrage denne.

Ligeledes må antages, at forældrene er afgørende for de unges trivsel og chancer i livet, og de unge i Nordvest peger da også på forældrene som den vigtigste gruppe, når det handler om, hvem de har behov for støtte fra, når det handler om deres valg for fremtiden. Forældre indgår ikke som respondenter i undersøgelsen, men ungegruppen har svaret på deres oplevelse af forventninger og støtte fra forældre og andre voksne, de er omgivet af. Udover at kortlægge omfanget af faktisk adfærd og sociale overdrivelser angående ungegruppen undersøges således også, hvordan støtte og motivation fra forældre samt aktivering af unge i uddannelse, job og fritidstilbud kan bidrage til "modstandsdygtighed" over for forskellige former for risikobetonet adfærd og ringvirkninger mellem selvsamme.

Selvopfyldende profetier og "fiktivt pres" for at opføre sig på bestemte måder

Det er ganske veldokumenteret, at der kan være en stærk sammenhæng mellem de forestillinger, man har om andres adfærd, og ens egen adfærd og adfærd over for andre[3]. Det er altså langt fra ligegyldigt, om ens forestillinger om virkeligheden er præget af sociale overdrivelser, og om myter om negativ adfærd trives vedrørende unge i et boligområde. Ved at aflive og korrigere disse misforståelser kan man både give folk et mere realistisk syn på et område og dets beboere og derved forbedre kvarterets ry, men hvad der måske er vigtigere i denne sammenhæng: folks opfattelse af hvor normalt, det er at overtræde loven, uddanne sig, være i job og generelt opføre sig – særligt når det gælder dem, de spejler sig i – kan have en reel betydning for, hvor tilbøjelige de er til selv at opføre sig på samme måde.

Når man inden for kriminologisk forskning har spurgt unge, hvor mange i deres skoleklasse eller i nabolaget, der er på kant med loven, viser det sig, at ungegruppen systematisk overvurderer kriminaliteten, hvilket fører til, at mange unge kan føle et såkaldt "fiktivt pres" for at opføre sig på en bestemt måde fordi de tror, at det er det, der er "normalen" blandt venner og jævnaldrende.

Forskningslitteraturen peger på, at desto mere risikoadfærd i en gruppe, desto større risiko for, at adfærd og episoder som bevidnes eller videregives af medlemmer i gruppen, ophøjes til at gælde for et større antal mennesker, end der reelt er grundlag for. Og omvendt: at overdrevne antagelser om høj risikoadfærd som "normal" adfærd blandt jævnaldrende, man spejler sig i, tilsvarende forstærker risikoen for, at flere kopierer denne adfærd. Reel risikoadfærd og sociale overdrivelser om selvsamme kan således være selvforstærkende. Der kan ligeledes opstå ringvirkninger mellem forskellige former for risikabel og kriminel adfærd hos den enkelte, som også forstærker risikoen for en generelt riskobetonet livsstil[4].

Sociale overdrivelser i udsatte områder

Sociale misforståelser er ganske velbelyst blandt unge, der derved kan komme til at kopiere et fejlbillede. Forældre og andre voksnes antagelser om børn og unges adfærd er langt mindre undersøgt både nationalt og internationalt, mens det kun er sporadisk undersøgt, hvordan billedet forholder sig i udsatte områder, samt om sociale overdrivelser også gælder børn og unges holdning og tilknytning til skole og uddannelse. I Tingbjergundersøgelsen fra 2017 undersøgte forskerne Flemming Balvig, Lars Holmberg og Aydin Soei imidlertid antagelser om 14-15-årige fra et område, der befinder sig på den statslige danske ghettoliste, som blev sammenlignet med jævnaldrende fra et middelklassedomineret naboområde. Børnene svarede både på spørgsmål vedrørende egen adfærd og antagelser om jævnaldrendes adfærd på deres egen skole, hvormed de 14-15-åriges faktiske risikoadfærd og holdninger til skolen kunne sammenlignes med deres antagelser om selvsamme. Lokale kriminalpræventive medarbejdere samt lærere, pædagoger og forældre svarede ligeledes på spørgsmål angående deres antagelser om de 14-15-årige på henholdsvis Tingbjerg og Brønshøj Skole.

De 14-15-årige i Tingbjerg begik ikke mere kriminalitet end børnene i det middelklassedominerede middelklassekvarter, men undersøgelsen viste, at de sociale overdrivelser vedrørende vold, bandekriminalitet og våbenbesiddelse var større blandt børnene i Tingbjerg, når det gjaldt deres antagelser om jævnaldrende på deres egen skole. De voksne i Tingbjerg har imidlertid "væsentligt mere overdrevne antagelser om Tingbjergeleverne og de tror generelt, at risikoadfærd – også den personfarlige del af slagsen – er en del af livet for en ikke uvæsentlig del af de unge," konkluderes det i Tingbjergundersøgelsen.

Forventninger fra primære venner, forældre, lærere og pædagoger udgør en vigtig faktor, når det handler om normdannelse og unges motivation i forhold til skolearbejde og uddannelse, hvorfor det i sidste ende kan være afgørende for den enkeltes livschancer, hvilke antagelser børn og unge bliver mødt med. Tingbjergundersøgelsen viste her "en stor kløft mellem Tingbjergelevernes lyst og motivation for skole, uddannelse og fremtid" og de antagelser og forventninger, der gælder deres holdninger til skole og uddannelse. Langt hovedparten af de unge på Tingbjerg Skole var glade for at gå i skole, men de antog, at det kun gjaldt cirka halvdelen af deres kammerater. Her stod de voksnes antagelser om de unge i endnu større kontrast til de faktiske forhold. De regnede med, at kun halvdelen eller færre af de unge var glade for skolen, og at endnu færre havde lagt fremtidsplaner. De sociale og negative overdrivelser vedrørende eleverne fra Tingbjerg var markante blandt deres egne lærere og pædagoger på skolen, ligesom deres egne forældre gav udtryk for negative antagelser om den samledes ungegruppes lyst til skole og deres fremtid efter at have overstået folkeskolen.

Sociolog Aydin Soei, der var med til at udarbejde Tingbjergundersøgelsen, står bag nærværende undersøgelse, mens professor emeritus Flemming Balvig og lektor Lars Holmberg ligeledes har bidraget med viden og behandling af data. De tre arbejder aktuelt også på en udvidet skoleundersøgelse i samarbejde med Københavns Kommune med fokus

på både risikoadfærd og skolekultur blandt 14-15-årige i 8 skoledistrikter, hvoraf to befinder sig i Nordvest. Den forventes færdig i 2022.

Hvem er spurgt og hvordan?
Nærværende undersøgelse bygger videre på ovenstående metode for kortlægning af risikoadfærd mv., men omhandler som sagt den lidt ældre gruppe af unge, der for nylig har overstået folkeskoletiden, og den har også spørgsmål om de 15-18-åriges fritidsliv og oplevelse af støtte og motivation fra forældre og andre voksne som vigtigt omdrejningspunkt.

Undersøgelsen er gennemført ved, at respondenter, som enten bor i Nordvest eller bruger en stor del af deres tid i bydelen, har udfyldt et anonymt spørgeskema digitalt. Næsten 500 unge har delvist besvaret spørgeskemaet, mens knap 400 har svaret fra ende til anden. Heraf svarer 40 procent, at de tilbringer flest af deres vågne timer i Nordvest, mens en tredjedel angiver, at de tilbringer mest tid tæt på bydelen; fx på Nørrebro. Der er næsten lige mange drenge og piger, der har bevaret skemaet.

Cirka 250 besvarelser er indkommet fra de 15-18-årige, som er den primære gruppe, der undersøges. Tæt ved 50 af respondenterne er 18 år, mens 204 er 15-17-år, hvilket svarer til lidt over en femtedel af alle unge i denne aldersgruppe, som er bosiddende i Nordvest. Målt i antal er der dermed tale om en høj repræsentation af unge fra Nordvest, der indgår i undersøgelsen, og der er ikke noget, der taler for signifikante fejlkilder i forhold til, om respondenterne er repræsentative for unge i bydelen, der befinder sig i overgangen mellem folkeskole og voksenliv.

Sammenholder man andelen af respondenter, der har svaret "ja" til, at de er kommet i gang med en kompetencegivende uddannelse efter folkeskoletiden, forekommer der ikke nogen signifikant forskel i forhold til uddannelsesmønsteret for bydelens unge[5]. Der er heller ikke umiddelbart noget, der taler for signifikante fejlkilder, når det handler om, hvordan respondenterne er blevet opsøgt.

En stor del af besvarelserne er indhentet ved en kommunikationskampagne og opsøgende indsats fra unge i bydelen samt lokale medarbejdere fra helhedsplan, områdefornyelse og gadeplansindsats. Skemaet er ligeledes videregivet gennem ungdomsklubber og -skoler, idrætsforeninger, ungerådgivning, uddannelsesvejledning, en enkelt moske, samt den lokale erhvervsskole og HF-center. Lokale unge er blevet hyret som fritidsjobbere via den lokale helhedsplan og den etablerede gadeplansindsats i kvarteret, og de har opsøgt andre unge til street idræt, sociale arrangementer og på gaden. De blev udstyret med IPads og sendt ud i kvarteret sammen med gadeplansmedarbejdere og til forskellige arrangementer og sommerferieaktiviteter. Opsøgende socialarbejdere har ligeledes bidraget til den bredspektrede strategi, hvor unge ikke blot er blevet opsøgt i etablerede institutioner men også på gaden og i parker, hvormed der også er indhentet besvarelser unge i området, der ikke nødvendigvis er i job, uddannelse eller organiseret i det etablerede fritidsliv- og foreningsliv.

Mens der ikke er noget, der taler for væsentlige fejlkilder og misrepræsentation, når det handler om besvarelserne fra den primære målgruppe af 15-18-årige, kan der ikke forventes tilsvarende repræsentativitet i forhold til de 18-24-årige respondenter, da disse udgør en mere begrænset andel af den samlede beboermasse i aldersgruppen. På trods af det relativt store antal besvarelser fra de 15-18-årige i bydelen vil en undersøgelse som denne aldrig være fuldstændig repræsentativ, og ved gentagelse af selvrapporterede spørgeskemabesvarelser vil svarene variere til en vis grad. Undersøgelsen fokuserer af samme grund kun på større, signifikante forskelle i de 15-18-åriges selvrapporterede adfærd og fritidsliv og ungegruppens antagelser om selvsamme. I forlængelse af

spørgeskemabesvarelser er der foretaget tre fokusgruppeinterview med unge fra Nordvest i aldersgruppen 15-22 år. Dette er sket med henblik på at fortolke besvarelserne i skemaet samt indhente input og forslag til det gode ungeliv i Nordvest. Enkelte citater fra disse fokusgruppeinterview fremhæves løbende i denne rapport. Derudover er også gengivet citater fra en række interviews, som Områdefornyelsen selv har lavet med unge i kvarteret.

Centrale dele af undersøgelsen formidles i det følgende i tre dele, som omhandler

1. de unges fritidsliv
2. markante sociale misforståelser i ungegruppen
3. sammenhænge mellem forskellige former for risikoadfærd og hvorvidt de unge er aktiveret i uddannelse, job og fritidsaktiviteter og oplever støtte og forventninger fra forældre.

Til slut i rapporten følger et særskilt afsnit, som belyser, hvordan overdrevne og negative antagelser om de lokale ungdomsklubber fungerer som en potentiel barriere, når det handler om at tiltrække flere unge til klubberne.

Foto: Dimitar Kazakov

Kortlægning af fritidsliv og antagelser om, hvordan unge bruger deres tid

Overordnet er tendensen, at langt de fleste unge er i gang med en uddannelse, er aktiveret i fritidsaktiviteter og/eller job, men at ungegruppen overdriver omfanget af den gadeorienterede og risikobetonede livsstil i bydelen, mens de omvendt underdriver hvor stor en andel af de 15-18-årige, der er kommet i gang med en uddannelse efter folkeskoletiden.

Resultaterne i Nordvestundersøgelsen viser, at der er grobund for en lokal indsats for at korrigere på en udbredt (selv)fortælling blandt unge i Nordvest, hvor udbredelsen af visse former for alvorlig risikoadfærd og kriminalitet overdrives.

De unge underdriver, hvor stor en andel af de 15-18-årige, der er kommet i gang med en kompetencegivende uddannelse efter folkeskolen, mens de overdriver hvor mange i aldersgruppen, som bruger en stor del af deres tid på computercafeer, i træningscentre, shoppeture, madsteder og lignende.

Myten om unge, der bruger en stor del af deres vågne timer på gaden, er imidlertid endnu mere udbredt. Mens en tiendedel af de 15-18-årige angiver, at de bruger en "stor del af deres fritid på gaden, i parker, pladsen og/eller i kælderlokaler", tror de unge selv, at det gør sig gældende for halvdelen af aldersgruppen i Nordvest.

De unge i Nordvest tror således, at fem gange så stor en andel af 15-18-årige i bydelen bruger en stor del af deres fritid på gaden, kælderlokaler mv. Der er her tale om en markant social misforståelse, hvor udbredelsen af et gadeorienteret fritidsliv overdrives i stort omfang.

Hvad laver unge i Nordvest
- fordelt på alder

Andel unge, der bruger en stor del af deres fritid ugentligt på gaden, i parker, pladser og/eller i kælderlokaler

Andel, der er startet på en uddannelse efter folkeskolen

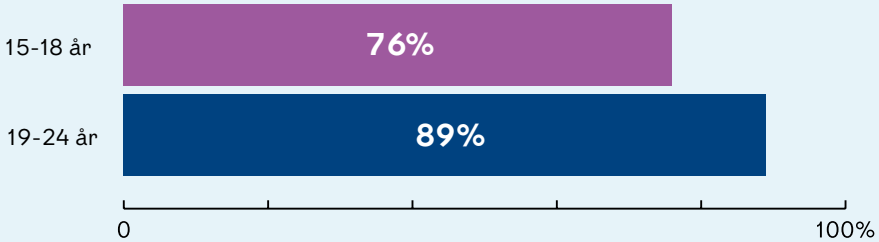

Andel unge i fritidstilbud (medlem af forening, idrætstilbud, ungdomsskole, lektiecafé, teater eller lignende)

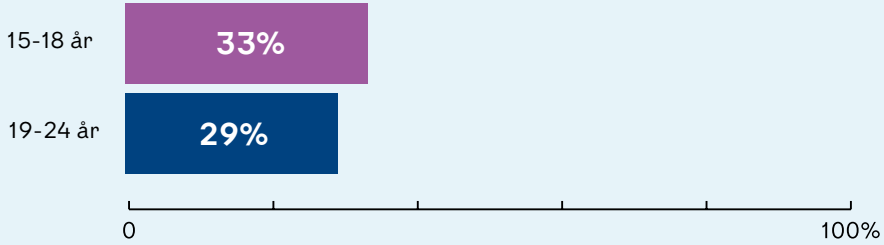

Andel unge i fritidsjob

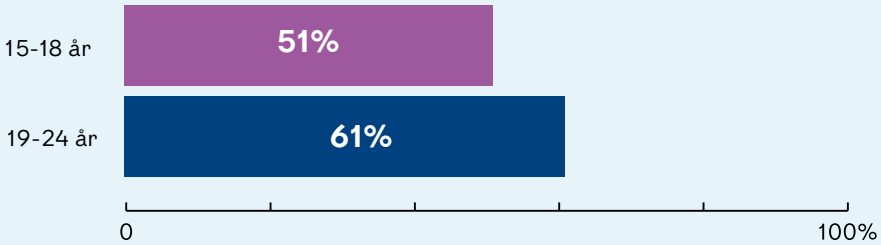

Andel unge, der bruger mere tid alene hjemme foran tv og computer, telefon og tablet fremfor at være sammen med andre unge udenfor hjemmet

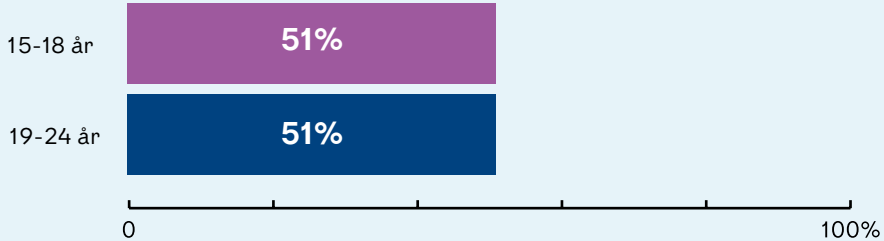

Når den reelle andel af unge, der bruger meget tid på gader, i kælderlokaler mv. ikke er større hænger det formentlig sammen med, at langt de fleste af bydelens unge er aktiverede i uddannelse, job og dyrker fritidsinteresser i regi af foreninger og klubber mv. Omkring 8 ud af 10 af de 15-18-årige er kommet i gang med en kompetencegivende uddannelse efter folkeskoletiden, halvdelen har et fritidsjob, mens et stort antal er aktiveret i såvel det etablerede som det mere selvorganiserede fritidsliv.

Jeg er ved at være færdig med skolen, og planen er, at jeg skal i gymnasiet. Jeg har fået mit job gennem et fritidsjobprojekt i området, og det er jeg superglad for. Mange får job gennem fritidsjobprojekter, som måske ville have haft svært ved at få det ellers, og det er et godt eksempel på det, som jeg synes er det bedste ved kvarteret: de mange tilbud. Mit største problem er mangel på tid.

Aida, 15 år i fokusgruppeinterview

Som det fremgår, er en tredjedel af de 15-18-årige aktiveret i etablerede fritidstilbud i idrætsklubber, foreninger, lektiecaféer eller lignende, mens en 1/6 har svaret "ja" til, at de bruger en stor del af deres tid på computercafeer, i træningscentre, shoppeture, madsteder og lignende.

På nogle områder er der en signifikant forskel på kønnene. En større andel af pigerne har således fritidsjob og er kommet i gang med en uddannelse, mens flere drenge bruger meget tid på gaden, på pladser og/eller i kælderlokaler.

Jeg tror også køn betyder meget i forhold til uddannelse. Det har aldrig været et spørgsmål om jeg skulle i gymnasiet og starte på en uddannelse efter folkeskolen. Det forventedes bare fra både mine forældre og fra samfundets side. Der er min indtryk, at forventningerne til drengene er lavere.

Mariam, 20 år, studerende i fokusgruppeinterview

Hvad laver unge i Nordvest
- fordelt på køn

Andel unge, der bruger en stor del af deres fritid ugentligt på gaden, i parker, pladser og/eller i kælderlokaler

Andel, der er startet på en uddannelse efter folkeskolen

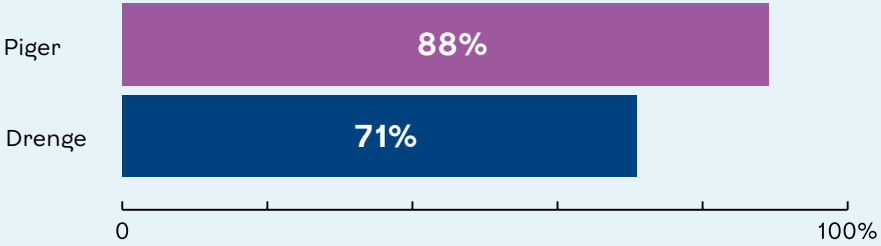

Andel unge i fritidstilbud (medlem af forening, idrætstilbud, ungdomsskole, lektiecafé, teater eller lignende)

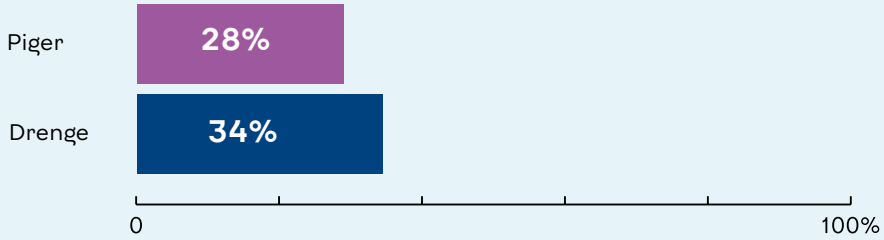

Andel unge i fritidsjob

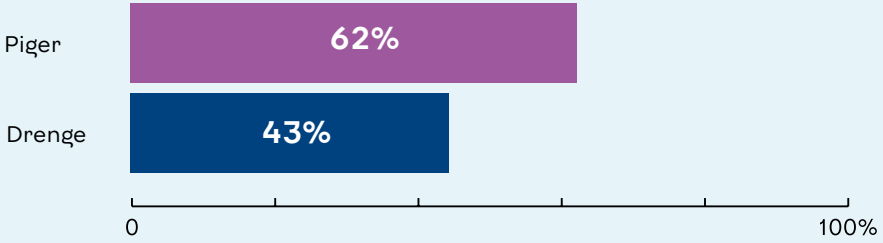

Andel unge, der bruger mere tid alene hjemme foran tv og computer, telefon og tablet fremfor at være sammen med andre unge udenfor hjemmet

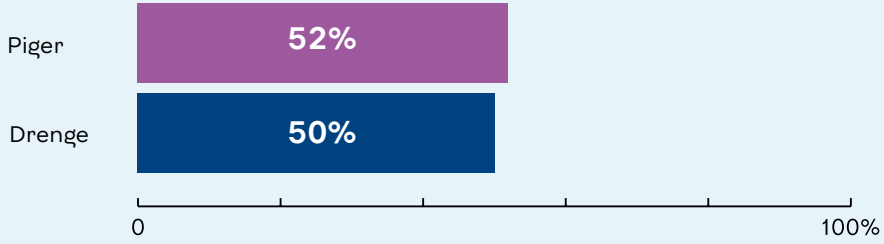

Overdrevne antagelser om gadeorienteret livsstil og kriminalitet

De unge har i undersøgelsen både svaret på spørgsmål vedrørende deres egen risikoadfærd, hvordan de selv bruger deres (fri)tid, og hvordan de tror, at bydelens 15-18-årige opfører sig og bruger deres tid. Der har vist sig ikke at være nogen signifikant forskel på antagelserne om 15-18-åriges adfærd blandt de unge, der selv tilhørte denne aldersgruppe og blandt de lidt ældre unge i Nordvest (de 19-24-årige). I det følgende er fokus på de unges fritidsliv og deres antagelser om selvsamme blandt andre unge i deres lokalområde.

Når det handler om hvor stor en andel af de 15-18-årige, der bruger tid i fritidstilbud, idrætsklubber og foreningsliv, og som har et fritidsjob, viser der sig at være overensstemmelse mellem respondenternes selvrapporterede adfærd og hvor stor en andel, de tror, der er aktiveret i ovenstående tilbud. De unge underdriver imidlertid, hvor stor en andel af de 15-18-årige, der er kommet i gang med en kompetencegivende uddannelse efter folkeskolen, mens de overdriver, hvor mange i aldersgruppen, som bruger en stor del af deres tid på computercafeer, i træningscentre, shoppeture, madsteder og lignende.

Myten om unge der bruger en stor del af deres vågne timer på gaden, er imidlertid endnu mere udbredt. Mens en tiendedel af de 15-18-årige angiver, at de bruger en "stor del af deres fritid på gaden, i parker, pladser og/eller i kælderlokaler", tror de unge selv, at det gør sig gældende for halvdelen af aldersgruppen i Nordvest. De unge i Nordvest tror således, at fem gange så stor en andel af 15-18-årige i bydelen bruger en stor del af deres fritid på gaden, kælderlokaler mv. Der er her tale om en markant social misforståelse, hvor udbredelsen af et gadeorienteret fritidsliv overdrives i stort omfang.

Adfærden blandt den tiendedel af ungegruppen, der bruger meget tid på gaden, på pladser og/eller i kælderlokaler er i sagens natur mere synlig i gadebilledet lokalt end den, man finder blandt langt størstedelen af de unge, der bruger mere tid derhjemme og på studier og fritidsinteresser. Den gadeorienterede livsstil indvirker ydermere i højere grad på lokale tryghedsmålinger og giver anledning til større opmærksomhed politisk, i medierne og blandt lokale beboere. Sidstnævnte er formentlig også en væsentlig forklaring på en udbredt og markant social misforståelse, hvor det gadeorienterede liv overdrives og anses som langt mere "normalt" og udbredt blandt bydelens unge.

Det store samfundsfokus på en gadeorienteret adfærd kan også begrundes med, at den kan udgøre en risikofaktor i forhold til kriminalitet. Særligt hvis den gadeorienterede livsstil hænger sammen med den unges status i forhold til uddannelse, job og (manglende) fællesskab. Og som vi skal se senere, påviser Nordvestundersøgelsen ligeledes en sammenhæng mellem, hvorvidt respondenterne er "aktiverede" i uddannelse, job mv. eller ej og forskellige former for lovovertrædelser.

Undersøgelsens resultater giver derfor ikke anledning til at konkludere, at unge der bruger meget tid på gaden, ikke er en udfordring i Nordvest, men derimod, at der eksisterer overdrevne antagelser om, hvor "normal" og udbredt en gadeorienteret livsstil er, der kan udvikle sig til selvopfyldende profetier. De overdrevne antagelser om udbredelsen af et gadeorienteret liv blandt jævnaldrende kan således i sig selv udgøre en markant

Sociale overdrivelser blandt unge i Nordvest
– faktisk adfærd sammenlignet med antagelse

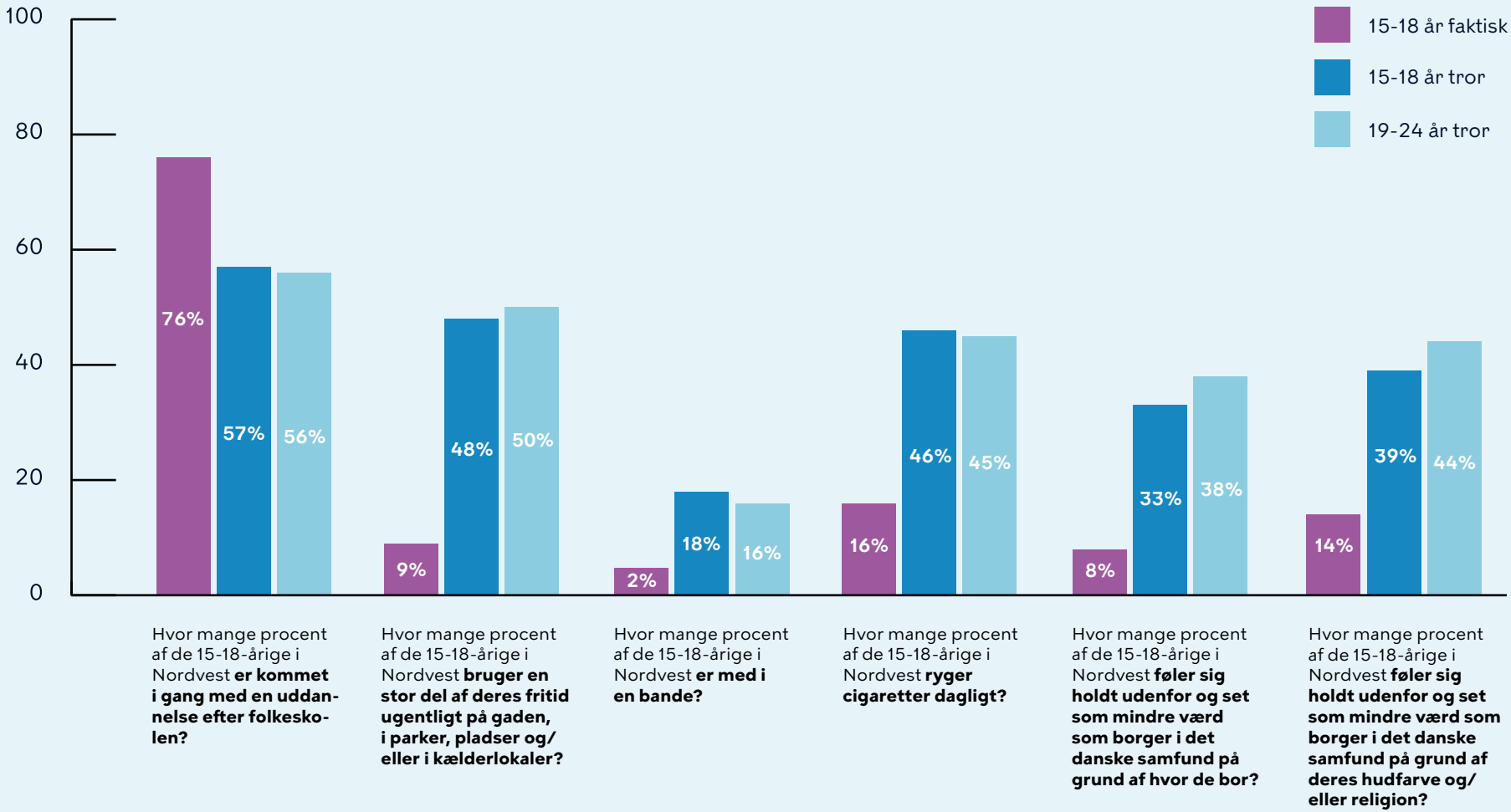

Unge danser på Grønningen foran Tagensbo Skole.
Foto: Områdefornyelse Nordvest

risikofaktor og udfordring, når det handler om at modvirke en sådan adfærd og i stedet påvirke de unge i retning af mere etablerede fællesskaber i regi af lokale klubber, idrætsforeninger mv.

Som det fremgår i oversigten på den foregående side, eksisterer der markante sociale overdrevne og misforståelser i ungegruppen, når det handler om forestillinger om gadeliv, risikoadfærd og kriminalitet, mens de unge omvendt undervurderer, hvor mange der er kommet i gang med en uddannelse efter folkeskoletiden. Samtidig overdriver de unge i markant omfang, hvor mange der ryger cigaretter dagligt, og hvor stor en andel af bydelens 15-18-årige, der føler sig holdt udenfor og set som mindre værd i samfundet på grund af deres bopæl eller på grund af deres hudfarve eller religion.

Det dårligste ved Nordvest er, at du nemt kan blive sat i bås, når du kommer herfra. Du kan blive set som et barn, der ikke har noget positivt i sig. Det er meget det, man hører i nyhederne. Selvfølgelig er der problemer i Nordvest med familier, der har mange børn og ikke særlig mange penge, men de problemer eksisterer også andre steder. Og det er ikke som andre steder, hvor der ikke er særlig mange muligheder og større problemer med fattigdom. Der er jo masser af tilbud til børn her i området, så man har chancer i livet.

Malik, 16 år i fokusgruppeinterview

Til en jobsamtale er jeg blevet spurgt: 'Hvor bor du', og 'hvor kommer dine forældre fra?' Det er fint, at vi får ekstra hjælp fra klubberne og andre initiativer i området, når vi har ekstra udfordringer. Det vejer lidt op for dem, der bor i villakvarterne, som har større netværk og den slags. Man bliver bevidst om den slags uligheder, når man er fra Nordvest. Vi kender det hårde liv, og det gør dem fra villakvartererne ikke lige så meget. Vi arbejder og knokler for det, og vi går igennem en masse ting. Der er derfor også mange fra området, der har mål og vil gøre en forskel. De vil gerne give noget godt tilbage til kvarteret.

Ali, 18 år i fokusgruppeinterview

Foto: Nikolaj Lütken

Grobund for at korrigere på overdrevne antagelser om gadeliv, kriminalitet og manglende uddannelse

Resultaterne i Nordvestundersøgelsen viser, at der er grobund for en lokal indsats for at korrigere på en udbredt (selv)fortælling blandt unge i Nordvest, hvor udbredelsen af visse former for alvorlig risikoadfærd og kriminalitet overdrives. En sådan form for "social pejling", hvor myter og sociale misforståelser aflives i ungegrupper, har i tidligere studier vist sig at kunne reducere omfanget af risikoadfærd mærkbart.

Denne form for "sociale pejling" i retning af en mindre risikobetonet adfærd vil formentlig være mest effektiv, hvis der bredt set korrigeres for myter og misforståelser vedrørende uddannelse og risikoadfærd i ungegruppen for derved at skubbe i retning af normdannelse og selvfortællinger, hvori kriminalitet anses som mindre "normalt" og attråværdigt, mens det omvendte gør sig gældende når det handler om uddannelse og job. Formålet vil være at påvirke de unge yderligere i retning af den form for livsstil, der reelt er mest dominerende i bydelen, hvor vi ser, at langt de fleste er aktiveret i uddannelse, (fritids)job, foreninger mv. Det anbefales at en sådan indsats også har som mål at bidrage til en større stolthed og positiv fortælling omkring at bo i Nordvest.

Undersøgelsen viser, at sociale misforståelser og antagelser om de 15-18-åriges adfærd ikke adskiller sig signifikant blandt unge, der selv tilhører denne aldersgruppe og de unge, der tilhører den lidt ældre aldersgruppe. Dette taler for, at man lokalt kan anlægge en bred ungeindsats, hvori man korrigerer for sociale misforståelser blandt de 15-18-årige selv samtidig med, at den lidt ældre ungegruppe, der befinder sig i starten af voksenlivet, også inddrages.

Det skal understreges, at forekomsten af sociale overdrivelser ikke betyder, at der ikke eksisterer en udfordring med følelsen af udenforskab eller risikoadfærd. Næsten en sjettedel af ungegruppen føler sig ekskluderet i en alder af 15-18 år på grund af deres etnicitet og/eller religion. Det er ikke en ubetydelig andel af bydelens unge, som angiver, at de føler sig marginaliseret på baggrund af en position som minoritet i samfundet.

Det er et stort problem, at der for eksempel står København NV på din jobansøgning – det bliver set ned på. Man går fra at lave noget totalt positivt til, at tænke: 'Jeg kommer ikke ind, fordi der står den her på adresse.' Og så giver man nærmest op. 'Nå, så er jeg ligeglad', tænker man så.

Hassan, 16 år i fokusgruppeinterview

Menneskerne i KB var ikke lige min kop te. Det ligger jo på Frederiksberg. De var meget danske, og jeg var det sorte får. De kom med kommentarer, lod være med at spille bolden til mig og den slags. (...) Jeg vil kalde det hyggeracisme.

Amir, 17 år i interview med Områdefornyelse Nordvest

Den ringe forekomst af 15-18-årige bandemedlemmer betyder heller ikke, at bandeproblematik ikke udgør en nuværende eller fremtidig udfordring, der kan have store konsekvenser lokalt. Men – som det anføres senere i rapporten – kan de unges overdrevne antagelser om, hvor "normalt" det er at blive bandemedlem udgøre en risikofaktor i retning af fremtidigt bandemedlemskab. Målt på antal er tendensen imidlertid, at gruppen af unge, der ufrivilligt bruger mest tid alene derhjemme er markant større end den mindre gruppe, der lever et gadeorienteret liv, og som potentielt kan ende i alvorligere og mere utryghedsskabende kriminalitet. Den mere usynlige gruppe af unge, der tilbringer mest tid alene derhjemme gør ikke nødvendigvis skade på andre og tiltrækker sig derfor ikke meget opmærksomhed, men undersøgelsen viser, at den er bemærkelsesværdigt stor.

Gruppen, der bruger mest tid alene derhjemme

En femtedel af alle respondenterne svarer, at de bruger mest tid alene derhjemme, men at de hellere vil bruge deres tid "sammen med jævnaldrende uden for hjemmet." Yderligere en tredjedel har angivet, at de bruger "mere tid alene derhjemme foran tv- og computer, telefon og tablet, men denne gruppe har ikke angivet, at de ville foretrække at bruge mere tid udenfor hjemmet sammen med andre unge.

Undersøgelsens resultater peger på, at der kan være grundlag for at undersøge yderligere – fx i form af ungesamtaler i bydelen – hvorfor så mange bruger flest timer alene, da en stor andel af de unge i dette stadie af livet muligvis ikke selv har italesat, hvorfor de ikke i højere grad indgår i fysiske ungefællesskaber uden for hjemmet.

På trods af at de fleste unge i Nordvest er aktiveret i uddannelse, job og foreningsliv er der en påfaldende stor andel, der bruger mere tid alene derhjemme end sammen med jævnaldrende udenfor hjemmet. Det drejer sig om omkring halvdelen af ungegruppen. Der er imidlertid ikke grundlag for at konkludere, at et fritidsliv hvor de unge tilbringer mange timer hjemme, i sig selv er ensbetydende med ensomhed og mistrivsel. Der er muligvis en del, som fysisk bruger det meste af deres fritid hjemme, men som socialiserer og holder kontakt til venner og bekendte elektronisk og via sociale medier.

En indikator for følelsen af socialt underskud kan imidlertid være, hvordan de unge har det med at tilbringe det meste af fritiden alene derhjemme. Her svarer en femtedel af alle respondenterne, at de bruger mest tid alene derhjemme, men at de hellere vil bruge deres tid "sammen med jævnaldrende uden for hjemmet." Yderligere en tredjedel har angivet, at de bruger "mere tid alene derhjemme foran tv- og computer, telefon og tablet, men denne gruppe har ikke angivet, at de ville foretrække at bruge mere tid udenfor hjemmet sammen med andre unge.

Det skal her fremhæves, at respondenterne har besvaret spørgeskemaet i kølvandet på en omfattende corona-nedlukning, hvor studerende havde hjemmeundervisning, og klubber og idrætstilbud var lukket ned eller stærkt begrænset. Dette kan særligt have indvirket på antallet af unge, der har svaret "ja" til, at bruger mest tid alene derhjemme, men ville foretrække det anderledes, og antallet af unge i denne kategori ville muligvis være lavere, hvis dataindsamlingen havde fundet sted på et andet tidspunkt.

Mange af de unge angiver imidlertid faktorer som mangel på venner, forældreønsker, social angst, og at de foretrækker at være alene, som årsager til, at de bruger mest tid alene derhjemme, og det må antages, at disse forklaringer ikke har direkte sammenhæng med corona-nedlukning.

Den halvdel af ungegruppen i Nordvest, der bruger mest tid alene derhjemme, er blevet bedt om at svare på supplerende spørgsmål om mulige årsager til, at de ikke bruger mere tid sammen med jævnaldrende. Respondenterne har kunnet svare "ja" til flere årsager, hvilket mange har gjort, hvorfor nedenstående skal ses som delvise forklaringer, der ikke hver for sig udgør hele årsagen til, at nogle unge bruger mere tid alene derhjemme end sammen med jævnaldrende uden for hjemmet. Når fx en sjettedel svarer, at deres forældre ønsker, at de tilbringer meget tid hjemme, er dette således ikke nødvendigvis hele forklaringen på, at de pågældende tilbringer mest tid derhjemme, men én årsag blandt flere. Som det ses, er der et vidt spænd af forklaringer på, hvorfor de unge bruger mere tid alene fremfor sammen med jævnaldrende uden for hjemmet.

Hvorfor bruger du mere tid alene hjemme?	Andel af unge
Mangler venner at bruge tid sammen med uden for hjemmet	17%
Mine forældre ønsker at jeg tilbringer meget tid hjemme	16%
Jeg foretrækker at være alene fremfor at mødes med unge på min egen alder	20%
Jeg har social angst eller lignende	11%
Jeg ved det faktisk ikke	36%
Andre grunde	31%

*Ovenstående tabel er lavet over dem, der har svaret "ja" eller "ja, meget tid, men jeg vil hellere bruge min tid sammen med jævnaldrende udenfor hjemmet" på spørgsmålet omkring om de bruger mere tid alene derhjemme fremfor at være sammen med andre unge
** Man kan svare ja til mere end ét spørgsmål, hvorfor procentdelen summerer til mere end 100.

De mest udbredte forklaringer er mangel på venner, at forældrene foretrækker, at de unge bruger mest tid derhjemme, og at den megen alenetid derhjemme er et selvvalg. En femtedel af de unge, der tilbringer mest tid alene derhjemme angiver som årsag, at de foretrækker at være alene fremfor at mødes med andre på deres egen alder, mens en sjettedel angiver forældrenes ønske eller mangel på venner som årsagen. Det må anses som en risikofaktor i retning af mistrivsel, når en sjettedel angiver, at de mangler venner, og en tiendedel svarer "ja" til, at social angst eller lignende er årsagen til, at de tilbringer mest tid alene derhjemme.

Spørgsmålet om venner er yderligere undersøgt, idet de unge har angivet antallet af venner på deres egen alder, de "rigtig godt kan lide at være sammen med". Her er der ikke nogen signifikant forskel på besvarelserne fra de 15-18-årige og den lidt ældre ungegruppe. Halvdelen af ungegruppen har 6 eller flere tætte venner, mens en femtedel har 4-5 venner, de kan lide at være sammen med. Omkring en fjerdedel har en mere begrænset social omgangskreds blandt jævnaldrende med 2-3 venner, de kan lide at være sammen med. Dog er det kun 2-3 procent af de 15-24-årige, der ikke har nogle venner, de kan lide at være sammen med, og nogenlunde samme andel har angivet, at de har én tæt ven.

Ensomhed og følelsen af socialt underskud er en relativ og subjektiv størrelse. Fremfor at fokusere på andelen af unge, der tilbringer mest tid alene derhjemme, vil det formentlig give mere mening i en lokal ungestrategi at fokusere på gruppen, der har et ønske om at bruge mere tid sammen med jævnaldrende uden for hjemmet, men som føler sig begrænset af mangel på venner, social angst, forældre der ønsker at de bruger mest tid derhjemme eller noget helt fjerde.

Undersøgelsens resultater peger på, at der kan være grundlag for at undersøge yderligere – fx i form af ungesamtaler i bydelen – hvorfor så mange bruger flest timer alene, da en stor andel af de unge i dette stadie

af livet muligvis ikke selv har italesat, hvorfor de ikke i højere grad indgår i fysiske ungefællesskaber uden for hjemmet. Det er således påfaldende, at den boks flest unge har sat kryds ved, når de skal angive, hvorfor de bruger mere tid derhjemme end sammen med jævnaldrende, hedder: "Jeg ved det faktisk ikke". Dette kan indikere, at der for en stor andel af de unge er tale om en uartikuleret adfærd og et fritidsmønster, som de ikke nødvendigvis har reflekteret synderligt over hidtil, eller at mangel på venner og social isolation er et tabubelagt emne, som kan være sårbart at italesætte. Der kan ligeledes være grund til at undersøge, hvorvidt store antal, der har angivet "andre grunde" her tænker på corona-nedluknin-gen som årsag til, at de bruger flest timer alene derhjemmme, eller at det skyldes andre årsager.

Bandemedlemskab og anden alvorlig risikoadfærd – og antagelser om selvsamme

Undersøgelsen peger på omfattende sociale overdrivelser vedrørende udbredelsen af bandemedlemskab, når de unge tror, at hele 20 procent af bydelens 15-18-årige – på tværs af køn – er medlemmer af en bande.

En misforstået opfattelse af gadeorienteret liv, våben og bandemedlemskab som en "normal" størrelse kan udvikle sig til selvopfyldende profeti og udgøre en risikofaktor i forhold til potentiel alvorlig fremtidig kriminalitet og/eller bandemedlemskab. Dette taler for, at en indsats for at korrigere misforståelser angående udbredelsen af bandemedlemskab og anden alvorlig ungdomskriminel adfærd med fordel kan indgå som et supplement til eksisterende indsatser i regi af skoler og uddannelsessteder, SSP og civilsamfund i Nordvest.

På trods af, at der tegner sig et overordnet billede af en ungegruppe i Nordvest, som har et fejlagtigt syn på normer og adfærd blandt andre unge i bydelen, så viser denne undersøgelse også, at der eksisterer en reel udfordring med nogle former for risikoadfærd, som må anses som alvorlig, og som kan bidrage til en følelse af utryghed i det offentlige rum.

En lokal ungestrategi og bred kommunikativ indsats kan formentlig med fordel anlægges blandt bydelens beboere og medarbejdere for at korrigere eventuelle fordomme og stille mere retvisende og positive forventninger til unge i Nordvest. Særligt forældrene kan her vise sig vigtige at inddrage.

Justitsministeriets Forskningskontor har tidligere påpeget behovet for en undersøgelse, som den her gennemførte, hvori omfanget af sociale overdrivelser kortlægges i et område, hvor der finder alvorligere straffelovsovertrædelser og bandekriminalitet sted.

Justitsministeriets Forskningskontor har bl.a. i rapporten "Første led i fødekæden" henvist til forfatterskabet af sociolog Aydin Soei, som har forestået nærværende undersøgelse og til studier af kriminologerne Lars Holberg og Flemming Balvig, der ligeledes har bidraget til Nordvestundersøgelsen som konsulenter. Det fremgår, "at sociale overdrivelser uundgåeligt spiller en rolle, når grupper af drenge definerer deres egen adfærd som risikobetonet, og når især drengene påtager sig en ballademageridentitet, som i folkeskolen ofte forbindes med status," skriver Justitsministeriets Forskningskontor i rapporten, hvori det anbefales at bygge videre på tidligere studier af risikoadfærd og sociale overdrivelser med særligt fokus på udsatte områder.

"Ud over at mindske brugen af rusmidler har forsøg(et) vist, at mindskningen af sociale overdrivelser endvidere har en vis kriminalpræventiv effekt. Det er tilmed en overordentlig enkel og billig form for kriminalpræventiv virksomhed," skriver Justitsministeriets Forskningsenhed således i rapporten, hvori det tilføjes: "Spørgsmålet er, om samme fremgangsmåde kan anvendes i forhold til kriminelle grupper. Spørgsmålet er relevant, da unge tilsyneladende har overdrevne forestillinger om, hvor mange bander der findes i deres boligområde, og hvor mange unge der er med i bander."[6]

Ovenstående spørgsmål behandles netop i Nordvestundersøgelsen, og konklusionen er, at mange unge i et kvarter som Nordvest ser ud til at have markant overdrevne forestillinger om udbredelsen af bandemedlemskab og anden alvorlig risikoadfærd i deres boligområde. Dette kan indvirke negativt på unges selvfortælling lokalt og bidrage til normdannelse i retning af negativ og asocial adfærd.

Som det fremgår, tror de unge selv, at næsten ti gange så mange af de 15-18-årige er bandemedlemmer i forhold til de to procent af ungegruppen, der selv angiver, at de er medlemmer af en bande. På landsplan er der ifølge Rigspolitiet 1200-1300 bandemedlemmer, og de fleste er medlemmer af Hells Angels og Bandidos, som ikke har nogen afdeling i Nordvest. Derudover er fuldgyldigt bandemedlemskab blandt mindreårige et begrænset fænomen ifølge Rigspolitiet.

Undersøgelsen peger på omfattende sociale overdrivelser vedrørende udbredelsen af bandemedlemskab, når de unge tror, at hele 20 procent af bydelens 15-18-årige – på tværs af køn – er medlemmer af en bande. Selv hvis man tager højde for statistiske usikkerheder ved selvrapportering af bandemedlemskab blandt respondenterne, er der tale om en signifikant social misforståelse, når de unge tror, at det er ti gange så udbredt at være bandemedlem, når vi taler om de 15-18-årige i Nordvest.

Der er nogen, der reagerer, når jeg siger, jeg kommer fra Nordvest. De tror, jeg er en gangster eller sådan noget.

Niklas, 20 år i interview med Områdefornyelse Nordvest

Blandt de 19-24-årige drejer det sig om lidt flere (fem procent), som ifølge egne besvarelser er medlemmer af en bande, og selvom respondenterne i denne aldersgruppe sandsynligvis ikke udgør et repræsentativt udsnit af unge i bydelen, er der grund til at antage, at bandefænomenet er mere udbredt blandt den lidt ældre gruppe af unge end blandt dem, der befinder sig i overgangen mellem folkeskolen og voksenliv.

Når jeg som yngre gik med mine fætre i Nordvest, snakkede vi om de ældre drenge, som legede gangstere: 'Ham dér er farlig', 'Åh hans brødre, de er seje.' Nu tænker jeg: 'De er jo nogle tabere.' Ham jeg tænkte var den farligste, han er kommet tilbage, og nu tager han ud på skoler og holder foredrag om, hvorfor hans tidligere livsstil var forkert. Men som barn så man op til ham og de andre og troede nærmest, at det var normalt at leve gangsterlivet.

Shuaib, 21 år i fokusgruppeinterview

Bandefænomenet har det til fælles med andre former for risikoadfærd og kriminalitet, som overdrives i undersøgelsen, at det er et fænomen, som kan skabe moralsk panik og utryghed, og som i perioder fylder meget i medierne og den offentlige debat. Blandt andet fordi bandefænomenet kan være forbundet med en form for risikoadfærd, som potentielt kan gøre stor skade på andre end det enkelte bandemedlem selv. Hvis det således står til troende, at to procent af respondenterne i aldersgruppen 15-18 år, ifølge selvrapportering, er bandemedlemmer, er dette ikke ensbetydende med, at bandekriminalitet ikke er et nuværende og fremtidigt problem i bydelen, da et begrænset antal bandemedlemmer kan skabe utryghed; særligt i perioder hvor der opstår bandekonflikter med dertilhørende skyderier. Politiets løbende tryghedsmålinger viser således også, at trygheden siden slutningen af nullerne har været lavest i landets udsatte områder i de perioder, hvor bandekonflikten og antallet af skyderier har været på sit højeste[7].

På trods af at der tegner sig et overordnet billede af en ungegruppe i Nordvest, som har et fejlagtigt syn på normer og adfærd blandt andre unge i bydelen, så viser denne undersøgelse også, at der eksisterer en reel udfordring med nogle former for risikoadfærd, som må anses som alvorlig, og som kan bidrage til en følelse af utryghed i det offentlige rum. En sjettedel af de 15-18-årige har således båret kniv det sidste års tid, en femtedel har tævet eller slået nogen, mens en fjerdedel begået hærværk. Samme andel drikker sig fulde månedligt.

De sociale misforståelser er ikke lige så markante på disse områder, som når det handler om ungegruppens opfattelse af bandekriminalitet, gadeorienteret adfærd, daglig rygning og uddannelse blandt jævnaldrende i Nordvest. Tendensen er dog, at ungegruppen i signifikant grad overdriver, hvor udbredt det er blandt 15-18-årige i bydelen at bære kniv og drikke sig fuld månedligt. De unge tror således, at en fjerdedel af bydelens 15-18-årige går med kniv, og at 4 ud af 10 drikker sig fulde månedligt.

Særligt en misforstået opfattelse af gadeorienteret liv, våben og bandemedlemskab som en "normal" størrelse kan udvikle sig til selvopfyldende profeti og udgøre en risikofaktor i forhold til potentiel alvorlig fremtidig kriminalitet og/eller bandemedlemskab. Dette taler for, at en indsats for at korrigere misforståelser angående udbredelsen af bandemedlemskab og anden alvorlig ungdomskriminel adfærd med fordel kan indgå som et supplement til eksisterende indsatser i regi af skoler og uddannelsessteder, SSP og civilsamfund i Nordvest.

Der er helt sikkert nogle, der overdriver hvad de har begået af kriminalitet på grund af det, de hører i nyhederne, og så er det dét, folk fortæller videre. Der er også sket mange ting i Nordvest og været enkelte historier om folk, der er blevet dræbt, og den slags sætter sig selvfølgelig. Også hvis det er sket for flere år siden.

Shuaib, 21 år i fokusgruppeinterview

Inddragelse af voksne i forhold til at korrigere misforståelser
Såvel Tingbjergundersøgelsen som andre tidligere studier har vist, at sociale misforståelser angående ungegrupper langt fra kan afgrænses til et børne- og ungefænomen, men også gør sig gældende blandt de voksne, der omgiver dem. En lokal ungestrategi og lokal kommunikativ indsats kan formentlig med fordel anlægges blandt bydelens beboere og medarbejdere for at korrigere eventuelle fordomme og stille mere retvisende og positive forventninger til unge i Nordvest. Særligt forældrene kan her vise sig vigtige at inddrage, for de udgør – som vi skal se – den voksengruppe, som flest unge angiver, at de har brug for mere støtte og hjælp fra i forhold til deres valg for fremtiden. Støtte og motivation fra forældrene ser ligeledes ud til at udgøre en beskyttelsesfaktor i forhold til at blive involveret i forskellige former for risikoadfærd og kriminalitet. Samme mønster tegner sig, når det handler om sammenhængen mellem risikoadfærd og de unges status aktivering i uddannelse, fritidsaktiviteter og -job.

Overdrivelserne handler ikke kun om nyhederne, men også om at man i film og i hiphopmusik konstant portrætterer gangstere, og det er ikke kun i Danmark men i hele verden, at det så kommer til at være sejt at være gangster. Vi skal glorificere andre ting end de kriminelle, som særligt de yngre drenge kan ende med at se op til.

Adam, 17 år i fokusgruppeinterview

Foto: Nikolaj Lütken

Sammenhængen mellem aktivering i ungdomslivet og risikoadfærd

Tendensen i undersøgelsen er, at særligt det at være aktiveret i mere end en arena i ungdomslivet ser ud til at reducere risikoen for gentagne gange at udøve butikstyveri, vold og ryge hash i løbet af et år. Særligt når det handler om risikoen for gentagen voldsudøvelse, ser det ud til, at aktivering i blot et enkelt tilbud som uddannelse, job eller klub udgør en beskyttelsesfaktor.

Blandt de ikke-aktiverede unge er der næsten fire gange så mange, der udøver vold gentagne gange i løbet af et år sammenlignet med dem, der er aktiveret i et fritidstilbud, uddannelse eller job. Risikoen for en gadeorienteret og risikopræget livsstil, hvori man gentagne gange indblandes i voldstilfælde ser således ud til at stige markant, hvis man ikke er aktiveret i nogen etablerede tilbud og fællesskaber på uddannelsessteder eller arbejdspladsen.

Foruden den enkeltes normer og opfattelse af "normalitet" ved at opføre sig på en given måde spiller støtte fra forældre og voksne samt status i forhold til uddannelse, job og fællesskaber i sagens natur ind, når det handler om unges opførsel, trivsel og chancer i livet.

I denne undersøgelse har vi spurgt ind til de unges oplevelse af forventninger og støtte fra forældre og andre voksne, og om de unge opfatter de voksnes forventninger til dem som retvisende. Det er ligeledes undersøgt, om der er en mulig sammenhæng mellem forskellige former for risikoadfærd, og hvorvidt den enkelte oplever støtte fra sine forældre og er aktiveret i uddannelse, foreninger, fritidstilbud og job.

Ved at krydstage data vedrørende de unges risikoadfærd og deres status i forhold til uddannelse, job, deltagelse i lokale klubber og fritidstilbud, er der påvist en sammenhæng mellem unges adfærd, og hvorvidt de er aktiverede i ovenstående form for aktiviteter. Når data fra respondenternes besvarelser på denne måde deles op, stiger den statistiske usikkerhed. Derfor er der taget udgangspunkt i risikoadfærd, som en relativt stor del af respondenterne har begået det sidste års tid, samtidig med at besvarelserne fra både de 15-18-årige og de 19-24-årige er slået sammen. Helt konkret er undersøgt, hvorvidt der er en sammenhæng mellem butikstyveri, vold, forbrug af hash og de unges status i forhold til uddannelse, job og fritidsaktiviteter.

I forskningslitteraturen er påvist ringvirkninger mellem forskellige former for risikoadfærd, hvormed én form for risikoadfærd – såsom hash- og alkoholforbrug og vold – kan lede til andre former for risikobetonet adfærd[8]. Der er derfor grund til at antage, at undersøgelsens konklusioner om sammenhæng mellem aktivering i ungdomslivet og hashforbrug, vold og butikstyveri også gælder andre former for risikoadfærd og udgør en indikator for en generelt høj risikobetonet adfærd eller mangel på samme. Selvsamme gælder den sammenhæng som påvises i rapportens næste afsnit om betydningen af støtte og motivation fra forældre.

Jeg havde fået plet på straffeattesten eller begået en kriminel handling, hvis jeg ikke var kommet ind i et andet fællesskab.

Saif, 18 år i interview med Områdefornyelse Nordvest

I analysen er undersøgt den mulige effekt og sammenhæng mellem risikoadfærd ved unges aktivering i en eller flere af følgende arenaer i ungdomslivet: 1) uddannelse, 2) (fritids)job, 3) fritidstilbud i regi af foreninger, idrætsklubber, ungdomsskoler, lektiecaféer mv. eller 4) ungdomsklubber. For nemheds skyld kalder vi de unge, der ikke deltager i nogle af ovenstående fire arenaer for ikke-aktiverede unge. Det er unge, der ikke er en del af etablerede uddannelses- og fritidstilbud, og som heller ikke er i arbejde.

Tendensen er, at særligt det at være aktiveret i mere end en arena i ungdomslivet ser ud til at reducere risikoen for gentagne gange at udøve butikstyveri, vold og ryge hash i løbet af et år. Det kan tænkes, at sammenhængen mellem aktivering af de unge og forskellige former for risikoadfærd går den anden vej. Således at fx risikopræget og voldelig adfærd spænder ben for de unges uddannelses- og jobchancer. Eller at dem, der har begået butikstyveri, har fået en plettet straffeattest, hvorfor de har sværere ved at blive aktiveret i job, der kræver en ren straffeattest.

Hvis du går i skole og har arbejde, har du udsigt til en god fremtid, og den vil du ikke miste. Du har noget at miste, og du har heller ikke tid til det der med at rende rundt på gaden og begå kriminalitet og vold.

Shuaib, 21 år i fokusgruppeinterview

Ved at kigge på sammenhænge mellem hver enkelt form for aktivering ser der ikke ud til at være signifikant forskel på sammenhængen mellem de forskellige former for risikoadfærd og aktivering i uddannelse, job,

fritidstilbud over for deltagelse i lokalt klubliv. Det kunne ellers tænkes, at de unge i uddannelse og med et aktivt fritidsliv var mest tilbøjelige til at påtage sig normer, der tilskrev uddanne og job og omvendt var mindst tilbøjelig til at ryge hash, begå vold og butikstyveri. Men sammenhængen mellem uddannelse og job og forskellige former for risikoadfærd ser ikke ud til at adskille sig signifikant i forhold til, hvilken effekt det kan have at være aktiveret i lokale ungdomsklubber og andre fritidstilbud. Det tyder på, at selve aktiveringen og det at have noget (meningsfyldt) at tage sig til, må tilskrives en del af årsagen til, at unge der er involveret i flere ungearenaer ser ud til at begå signifikant mindre risikoadfærd.

Det vigtigste tidspunkt for mit fritidsliv var, da jeg begyndte at blive teenager og fandt ud af, at der er andre ting at lave end at sidde i gården. Der er et liv uden for gården.

Yusuf, 18 år i interview med Områdefornyelse Nordvest

En sjettedel af alle de 15-24-årige har begået butikstyveri indenfor det seneste år, men for de ikke-aktiverede unge gælder det for en fjerdedel. Det er derimod kun halvt så mange af dem, der er aktiveret i mere end én arena (omkring 12 procent), som begår butikstyveri. Dvs. at der er en signifikant sammenhæng mellem fx både at være i uddannelse og fritidsjob eller lignende og sandsynligheden for ikke at ende med at begå butikstyveri. Det er sandsynligt, at aktivering af unge i flere meningsfyldte aktiviteter i livet udgør en beskyttelsesfaktor i forhold til at begå butikstyveri.

Når det handler om udøvelse af vold er sammenhængen endnu mere signifikant i forhold til at være aktiveret i en stor del af døgnets timer i uddannelse, job, fritidstilbud mv. De unge der har tævet eller slået nogen, har svaret på, om det er sket en enkelt eller flere gange. Særligt når det handler om risikoen for gentagen voldsudøvelse, ser det ud til, at aktivering i blot et enkelt tilbud som uddannelse, job eller klub udgør en beskyttelsesfaktor. Blandt de ikke-aktiverede unge er der næsten fire gange så mange, der udøver vold gentagne gange i løbet af et år sammenlignet med dem, der er aktiveret i et fritidstilbud, uddannelse eller job.

Risikoen for en gadeorienteret og risikopræget livsstil hvori man gentagne gange indblandes i voldstilfælde, ser således ud til at stige markant, hvis man ikke er aktiveret i nogen etablerede tilbud og fællesskaber på uddannelsessteder eller arbejdspladsen. Til gengæld er der ikke nogen signifikant forskel på de ikke-aktiverede unge, og dem der er aktiveret i en enkelt arena, når det handler om at udøve vold en enkelt gang i årets løb. Det er der dog lige så snart, de unge er aktiveret i mere end én arena i ungdomslivet. De unge, der involverer sig i forskellige ungearenaer, har således halvt så stor en risiko for at blive indblandet i voldsudøvelse, som dem der ikke er aktiverede i samme grad. En femtedel af den samlede ungegruppe har svaret "ja" til, at de har tævet eller slået nogen inden for det seneste år. Blandt de ikke-aktiverede unge er det mere end dobbelt så stor en andel, der har udøvet vold.

En relativt stor andel af unge i Nordvest ryger hash i løbet af et år, og forbruget er højt blandt både piger og drenge samt unge, der er i uddannelse, og unge der tilsyneladende foretager sig mindre i deres (unge) liv. En tredjedel af den samlede ungegruppe har røget hash inden for det seneste år, mens det gælder for omkring 45 procent af de ikke-aktiverede unge. Blandt de unge der er aktiverede i to eller flere arenaer, er det omkring en fjerdedel, som har røget hash det seneste år, hvilket vil sige, at andelen som ryger hash er markant lavere blandt dem, der er involveret i flere fritidstilbud, og/eller uddannelse og job. Der kan til gengæld ikke konstateres nogen signifikant forskel på de ikke-aktiverede unge og dem, der blot er aktiveret i én arena, når det drejer sig om at have røget hash en enkelt gang i årets løb. En lidt større andel af ikke-aktiverede unge svarer "ja" til, at de har røget hash gentagne gange i løbet af de seneste 12 måneder (24 procent).

Hash og mulige ringvirkninger i forhold til risikofaktorer
Forbrug af hash gør ikke nødvendigvis på samme måde som vold skade på andre end den enkelte selv, men man bør have de potentielle negative ringvirkninger for øje ved såvel den enkeltes forbrug og den organiserede kriminalitet, der ligger bag hashmarkedet. Justitsministeriets Forskningsenhed peger – ligesom eksisterende forskning – på, at forekomsten af "ringvirkninger" vedrørende risikoadfærd kan udgøre en væsentlig risikofaktor i forhold til at havne i en kriminel løbebane. Her henvises til, at en form for risikoadfærd i form af fx indtag af euforiserende stoffer og kriminelle handlinger skaber ringvirkninger, der forstærker risikoen for at blive blandet ind i andre former for risikoadfærd og kriminalitet.

Informanter, der er interviewet til rapporten "Første led i fødekæden?", peger særligt på forbruget af hash, der er "udbredt blandt unge i kriminelle grupper, og en hyppig brug af hash kan som nævnt påvirke den unges skoleforløb i negativ retning og dermed være med til at marginalisere de unge."[9]

Særligt når det handler om ikke-aktiverede unge, der lever et gadeorienteret liv, bør hash behandles som én blandt flere risikofaktor i forhold til kriminalitet og uddannelseschancer.

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE) har bl.a. peget på, at det der for alvor gør en forskel i 15-årsalderen i forhold til at reducere sandsynligheden for alvorlig normbrydende adfærd og sigtelser, er en relativ høj grad af selvkontrol, at de unge ikke pjækker og får gode karakterer, forældres uddannelsesniveau udover grundskolen, og at "de unge ikke har prøvet hash og ikke selv har været ofre for kriminalitet."

I rapporten "På vej mod ungdomskriminalitet" peger VIVE ydermere på, at "det er en beskyttelsesfaktor, at forældrene opdrager relativt anerkendende", da "børns adfærd afhænger af forældrenes belønning eller sanktionering af god/dårlig adfærd, styrken af forældre-barn-tilknytningen samt de rollemodeller, som forældrene er for børnene." Noget tyder på at støtte fra forældre også spiller en markant rolle, når det handler om børn og unge i Nordvest.

Oplevelsen af støtte fra forældre – og betydning i forhold til risikoadfærd

Tidligere forskning har peget på, at et anerkendende og støttende forældreskab udgør en beskyttelsesfaktor i forhold til risikobetonet adfærd, og omvendt øger de unges uddannelseschancer, og resultaterne i Nordvestundersøgelsen tyder på, at det samme gør sig gældende, når det handler om børn og unge i Nordvest.

I den sammenhæng er det positivt, at et stort flertal af de unge oplever, at deres forældre forventer, at det vil gå dem godt i livet.

6 ud af 10 af de unge oplever, at deres forældre "i høj grad" støtter dem, spørger ind til deres daglige liv og motiverer dem. En tredjedel svarer, at deres forældre "i nogen grad" støtter dem og spørger ind til deres daglige liv, mens en tiendedel af ungegruppen ikke oplever støtte eller motivation fra deres forældre.

Når det handler om sammenhængen med forbrug af hash, er der ikke nogen signifikant forskel på dem, der "i høj grad" oplever støtte fra forældrene og dem, der svarer "nej" eller "i nogen grad" til spørgsmålet om, hvorvidt forældrene støtter dem og spørger ind til deres daglige liv. Til gengæld er der 50 procent mindre sandsynlighed for at udøve vold, når det gælder gruppen, der i høj grad oplever støtte fra deres forældre end dem, der ikke oplever tilsvarende støtte og motivation fra forældrene.

Ved hjælp af større registerdata konkluderer Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, at jo mere anerkendende forældrene opdrager, når barnet er 11 år, i desto højere grad falder sandsynligheden for sigtelse som 18-årig. "Konkret falder den forudsagte sandsynlighed fra 6 pct. til knap 2 pct., når man går fra en meget lidt anerkendende opdragelsestilgang til en meget anerkendende opdragelsestilgang," hvori børnene støttes, motiveres, behandles som selvstændigt individ og spørges ind til deres dagligdag, lyder det i rapporten "På vej mod ungdomskriminalitet"[11].

I nærværende undersøgelse er ligeledes undersøgt betydningen af forældrestøtte. Unge i Nordvest er således spurgt ind til oplevelsen af støtte og motivation, og hvorvidt forældrene spørger ind til deres daglige liv, hvorefter der er undersøgt en sammenhæng med risikoadfærd.

6 ud af 10 af de unge oplever, at deres forældre "i høj grad" støtter dem, spørger ind til deres daglige liv og motiverer dem. En tredjedel svarer, at deres forældre "i nogen grad" støtter dem og spørger ind til deres daglige liv, mens en tiendedel af ungegruppen ikke oplever støtte eller motivation fra deres forældre. I det følgende er der kigget på sammenhængen mellem oplevelsen af støtte og motivation fra forældre og de unges tilbøjelighed til at ryge hash og udøve butikstyveri og vold.

Dem der har svaret "nej" og "i nogen grad" på spørgsmålet om, hvorvidt de oplever støtte fra deres forældre er slået sammen til én kategori, da der er for få unge i "nej"-kategorien til, at det statistisk giver mening at trække besvarelser. Følgende siger derfor mere om betydningen af at føle, at forældre i høj grad støtter og spørger ind til de unges daglige liv end oplevelsen af, at de ikke gør.

Når det handler om forbruget af hash, er der ikke nogen signifikant forskel på dem, der "i høj grad" oplever støtte fra forældrene og dem, der svarer "nej" eller "i nogen grad" til spørgsmålet om, hvorvidt forældrene støtter dem og spørger ind til deres daglige liv. Til gengæld er der 50 procent mindre sandsynlighed for at udøve vold, når det gælder gruppen, der i høj grad oplever støtte fra deres forældre end dem, der ikke oplever tilsvarende støttte og motivation fra forældrene.

Samme forskel viser sig, når det handler om oplevelsen af, at forældre støtter og spørger ind til det daglige liv og risikoen for, at den enkelte begår butikstyveri. Selv hvis man tager højde for statistisk usikkerhed er forskellen signifikant. Det er imidlertid usikkert om sammenhængen skyldes forældrenes motivation og støtte i sig selv, eller om det handler om, at de forældre der har størst netværk, viden og økonomi samtidig også er dem, der i størst grad påtager sig en anerkendende og støttende opdragelse. Og som samtidig også er dem, der i størst grad sørger for, at deres børn er aktive i fritidstilbud og job mv.

Uanset hvad, peger ungegruppens besvarelser på, at et opdragelsesideal, hvori børn og unge oplever, at deres forældre støtter, motiverer og spørger ind til deres daglige liv, pejler dem i retning af normer, som gør, at de begår mindre risikoadfærd. Der er grund til at antage, at tilsvarende forældrestøtte ligeledes bidrager til normer, der kan have positiv effekt på de unges normer og chancer, når det handler om at tage en kompetencegivende uddannelse.

Tidligere forskning har peget på, at et anerkendende og støttende forældreskab udgør en beskyttelsesfaktor i forhold til risikobetonet adfærd, og omvendt øger de unges uddannelseschancer, og resultaterne i Nordvestundersøgelsen tyder på, at det samme gør sig gældende, når det handler om børn og unge i Nordvest. I den sammenhæng er det positivt, at et stort flertal af de unge oplever, at deres forældre forventer, at det vil gå dem godt i livet.

Påvirkning, forventninger og behov for støtte, når det handler om fremtiden

Oplevelsen hos 85 procent af de 15-18-årige er, at deres forældre regner med, at det vil gå dem "godt" eller "vældig godt" i fremtiden, mens en tiendedel regner med, at det vil gå dem "mindre godt".

Der viser sig et markant andet og mere negativt billede, når de unge svarer på oplevelsen af forventninger fra lærerne i folkeskolen.
Næsten fem gange så mange svarer således, at de har oplevet, at lærerne i deres grundskole forventede for lidt af dem sammenlignet med, hvor mange der mener, at deres forældre forventer for lidt af dem.

På trods af respondenternes egne positive forventninger til fremtiden angiver næsten en tredjedel af de 15-18-årige, at de har behov for mere støtte fra vokse i forhold til deres valg for fremtiden. De unge efterspørger støtte fra et bredt spænd af voksne, men tendensen er, at forældrene udgør den klart vigtigste gruppe, ifølge de unge selv.

I undersøgelsen er der spurgt ind til, hvem, de unge mener, påvirker dem mest i forhold til, hvad de foretager sig uden for hjemmet. Respondenterne har her kunnet svare "mine venner", "mine forældre", "andre voksne" og "ved ikke". Både blandt de 15-18-årige og de 19-24-årige har en fjerdedel svaret "ved ikke". Lige så stor en andel har angivet forældrene som de vigtigste, når det handler om, hvad de foretager sig udenfor hjemmet, mens flere peger på vennerne, som den gruppe, der påvirker dem mest.

Familien er nok vigtigst, når det handler om at blive motiveret til at gøre en indsats – men også ens venner. I min omkreds er nærmest alle i gang med en uddannelse, og det påvirker mig, så jeg selvfølgelig også skal i gang, når jeg er færdig med folkeskolen. Hvis man kender en, der er færdig, og gør det godt, tager man den samme vej som ham og gør noget ud af det – så vil man være det samme som den person.

Fatima, 15 år i fokusgruppeinterview

Resultaterne bliver mere statistisk usikre, når man bryder besvarelserne op i køn og alder. Tendensen er imidlertid, at især kvinderne i alderen 19-24 år i langt højere grad angiver, at vennerne påvirker dem mest uden for hjemmet, end tilfældet er blandt både drengene og de yngre piger. Blandt drengene/mændene er forskellen blandt de 15-18-årige og 19-24-årige ikke signifikant i forhold til, hvorvidt forældrene eller vennerne har størst betydning for, hvordan de agerer uden for hjemmet, og i begge grupper peger lidt flere på vennerne som de vigtigste fremfor forældrene i forhold til de valg, de træffer udenfor hjemmet.

Min mor blander sig meget i mit liv. Hun spørger meget ind. Især i forhold til skolen. Lige nu har jeg en ven, der hjælper mig med lektier. Det er min mor, der har sørget for det. Jeg har gået på andre skoler, hvor jeg var meget bagud, fordi jeg aldrig lavede lektier. Min mor ringede til Mentor Danmark og bad dem om at hjælpe mig to gange om ugen, og det er en stor hjælp.

Hassan, 16 år i fokusgruppeinterview

Ved at trække data for dem, der påvirkes mest af venner eller forældre og de to gruppers risikoadfærd udi hash, vold og butikstyveri, viser der sig et mønster: Dem der angiver, at forældrene påvirker dem mest, bedriver også mindre af ovenstående adfærd. Som vi så tidligere er tendensen også en sammenhæng mellem oplevelsen af motivation og støtte fra forældrenes side og en mindre tilbøjelighed til risikoadfærd. Det kunne tyde på et vist sammenfald mellem dem, der angiver forældrene som de vigtigste i forhold til deres ageren udenfor hjemmet, og dem der oplever støttende, motiverende forældre, der spørger ind til deres daglige liv.

Langt størstedelen af de unge oplever dog positive forventninger fra forældrenes side, når det handler om, hvordan det vil gå dem fremover; uagtet hvilket ideal for opdragelse forældrene udøver. Oplevelsen hos 85 procent af de 15-18-årige er, at deres forældre regner med, at det vil gå dem "godt" eller "vældig godt" i fremtiden, mens en tiendedel regner med, at det vil gå dem "mindre godt".

Hvad tror du, at dine forældre tænker om din fremtid?	**Andel af unge**
De regner med at...	
det vil gå mig vældig godt	51%
det vil gå mig godt	34%
det vil gå mig mindre godt	5%
det ved jeg ikke	10%
Total	100%

Som det fremgår, oplever de unge positive forventninger fra deres forældre. Til gengæld er flere usikre på, om forældrenes forventninger er retvisende eller ej. Dog er der markant flere, der oplever, at forældrene forventer "for meget" af dem end andelen af unge, der føler, at forældrene forventer "for lidt" af dem.

Mener du, at dine forældre har ret i deres forventninger til dig?	Andel af unge
Ja	56%
Nej, de forventer for lidt af mig	8%
Nej, de forventer for meget af mig	16%
Det ved jeg ikke	20%
Total	100%

Forventninger i folkeskolen

Udover opbakning, uddannelsesniveau og netværk hos forældrene går børn og unges oplevelser og læring i folkeskolen igen som en markant faktor i forskningen, når det handler om uddannelses- og jobchancer samt risiko for at havne i en kriminel løbebane. Blandt andet derfor er respondenterne i undersøgelsen også blevet bedt om at svare på, hvorvidt de i løbet af deres tid i grundskolen oplevede deres læreres forventninger til dem som retvisende.

Mener du, at dine lærere fra tiden i folkeskole/privatskole har haft ret i deres forventninger til dig?	Andel af unge
Ja	49%
Nej, de forventer for lidt af mig	26%
Nej, de forventer for meget af mig	15%
Total	100%

Der viser sig et markant andet og mere negativt billede, når de unge svarer på oplevelsen af forventninger fra lærerne i folkeskolen sammenlignet med, hvad deres forældre forventer af dem. Næsten fem gange så mange svarer således, at de har oplevet at lærerne i deres grundskole forventede for lidt af dem sammenlignet med, hvor mange der mener, at deres forældre forventer for lidt af dem.

I en international rapport fra OECD er det tidligere blevet slået fast, at særligt tosprogede elevers oplevelse af lave lærerforventninger i Danmark er "bekymrende set i lyset af internationale undersøgelser, der viser den knusende effekt ved lave lærerforventninger på elevernes motivation og indsats."[12] Rapporten advarer imod, at lærernes forventninger udvikler sig til selvopfyldende profetier og henviser til forskning på feltet, der siden slutningen af 60'erne har vist en sammenhæng mellem lærernes forventninger og elevernes præstationer i skolen. I en gennemgang af de sidste 35 års forskning konkluderes det, at det fortsat er relevant at fokusere på selvopfyldende profetier i relation til lærerforventninger[13].

Det afgørende er ikke nødvendigvis, at der stilles lavere forventninger til nogle elever, da disse kan stemme overens med den pågældende elevs faglige kunnen og indtryk af egne evner i skolen. Det er mere afgørende, at forventninger fra lærerne opleves som retvisende. Her må undersøgelsens resultater betegnes som bekymrende. Det drejer sig om respondenter, der for relativt nylig har afsluttet grundskolen og kigger tilbage på, hvorvidt deres lærere har haft ret i deres forventninger til dem. Det mener kun halvdelen af respondenterne har været tilfældet, mens ganske mange omvendt mener, at lærerne forventede for lidt af dem.

Jeg fik at vide, at lærerne havde truet med, at jeg ville blive smidt ud. Lærerne fortalte mig, at de ville sende mig hen på ungdomsskolen i stedet. Så siger de jo mellem linjerne, at du er et barn, der ikke kan finde ud af noget som helst. Der er mange lærere, der siger sådan dér, de siger tingene mellem linjerne. Så havde jeg en samtale med en UU-vejleder, der siger til mig, at skolen ikke bare kan sende mig derhen, for det er noget, jeg selv skal ville. Derfor man får en følelse af, at lærerne bare er ligeglade. Men jeg endte med at skifte skole alligevel.

Hassan, 16 år i fokusgruppeinterview

Behov for støtte i forhold til valg for fremtiden

På trods af respondenternes egne positive forventninger til fremtiden angiver næsten en tredjedel af de 15-18-årige, at de har behov for mere støtte fra voksne i forhold til deres valg for fremtiden, mens samme andel i ungegruppen har svaret "hverken eller" på spørgsmålet om, hvorvidt de har behov for mere støtte. 40 procent har derimod svaret entydigt "nej" til, at de føler behov for mere støtte i forhold til at træffe valg angående fremtiden.

De unge som har behov for mere støtte er yderligere spurgt ind til, hvem de efterspørger mere hjælp og rådgivning fra i overgangen til voksenlivet. De unge efterspørger støtte fra et bredt spænd af voksne, men tendensen er, at forældrene udgør den klart vigtigste gruppe ifølge de unge selv. Den samlede procentsats giver mere end 100, fordi de unge har kunne sætte krydser ved flere, som de føler, de har behov for mere støtte fra.

15-18-årige: Hvem har du behov for støtte fra?	Andel af unge
Forældre	73%
Pædagoger	30%
Sagsbehandler	14%
UU-vejleder	32%
Andre	35%

Blandt de 19-24-årige er der ikke samme antal respondenter, hvorfor besvarelserne her er behæftet med større usikkerhed og i højere grad har til formål at være sammenligningsgrundlag for den primære målgruppe på 15-18-årige i undersøgelsen. Der kan dog udledes en tendens, som er, at færre efterspørger støtte fra forældrene blandt de 19-24-årige, mens flere ønsker hjælp fra sagsbehandlere. Desuden er der færre, der angiver, at de har behov for støtte fra pædagoger blandt de 19-24-årige, hvilket ikke er overraskende set i lyset af, at der er tale om en medarbejdergruppe, som mestendels arbejder med børn og unge i blandet andet klubber mv., inden de formelt træder ind i voksenlivet.

Sidste afsnit i denne rapport handler netop om ungdomsklubberne. Som vi har set tidligere, udgør klubberne en af de arenaer, der sandsynligvis kan aktivere og påvirke de unge i en positiv retning. Til gengæld er det muligvis også den ungdomsarena i såvel Nordvest som i andre dele af hovedstaden, hvor der forefindes det største uudnyttede potentiale i forhold til at aktivere unge – også i den gruppe, der lever et mere gadeorienteret liv, og som ikke er aktiveret i nogle arenaer.

Et begrænset antal unge benytter de lokale klubber i Nordvest, og i det følgende belyses, hvorvidt der eksisterer sociale misforståelser og negative antagelser om klubberne blandt bydelens unge, som potentielt set kan afholde dem fra at bruge klubberne.

Sociale misforståelser om klubberne i Nordvest

Der eksisterer en udbredt misforståelse om, at klubgængerne er mindre glade for at gå i klub, end tilfældet er. Ikke-klubgængerne tror således, at kun halvdelen af klubgængerne kan lide at gå klub, mens 84 procent af klubgængerne selv har svaret, at de synes "vældig" eller "temmelig" godt om at gå i klub.

Undersøgelsen viser således, at der ligger en stor udfordring i at oplyse og kommunikere om klubberne i området, og om hvor stor en andel af klubgængerne, der reelt er glade for at gå i klub.

Der eksisterer tilsyneladende en udbredt social misforståelse om de lokale klubber blandt en stor andel af respondenterne, som må antages at udgøre en barriere, når det handler om at tilskynde flere af bydelens unge til at benytte sig af de lokale klubber. Såvel klubgængere som ikke-klubgængere er blevet bedt om at svare på deres indtryk af klubberne og deres medarbejdere og tilbud. Responder der IKKE går i klub udgør både det store flertal i bydelen og blandt respondenterne i undersøgelsen. Disse ikke-klubgængere er ligeledes blevet bedt om at angive, hvad de tror, at dem der går i klub synes om at klublivet. Konklusionen er, at der eksisterer en udbredt misforståelse om, at klubgængerne er mindre glade for at gå i klub, end tilfældet er. Ikke-klubgængerne tror således, at kun halvdelen af klubgængerne kan lide at gå klub, mens 84 procent af klubgængerne selv har svaret, at de synes "vældig" eller "temmelig" godt om at gå i klub.

Jeg tror mine venner tror, det er hippier, der kommer her. De blander det sammen med ungdomshuset, fordi det ligger tæt på.

Niklas 20 år i interview med Områdefornyelse Nordvest

Omkring 50 af respondenterne i undersøgelsen er klubgængere, og de har svaret på, hvad de synes om den ungdomsklub, de går i samt deres holdninger til klubaktiviteter, medarbejderne og de andre unge i klubben. Som det fremgår af tabellerne er der en udbredt tilfredshed med klubliv, medarbejdere mv. blandt klubgængerne.

Hvad synes du om at gå i ungdomsklub?

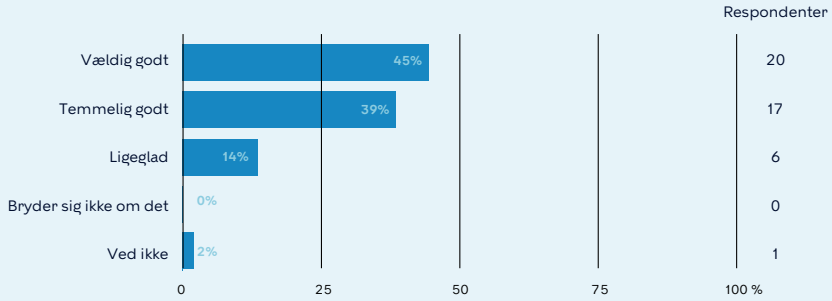

Hvad synes du om aktiviteterne og tilbuddene i din ungdomsklub?

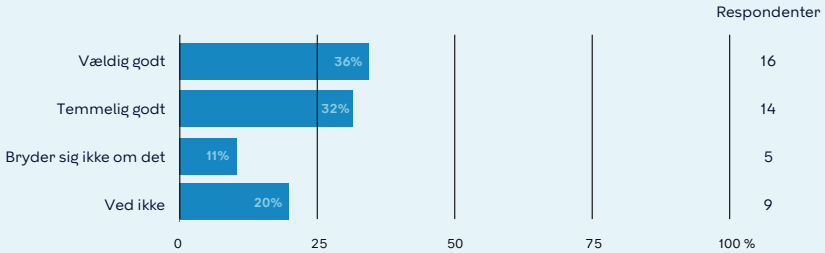

Hvad tænker du om medarbejderne i din ungdomsklub?

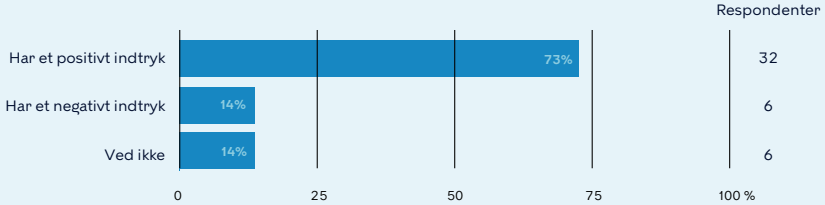

Hvad tænker du om de andre unge i din ungdomsklub?

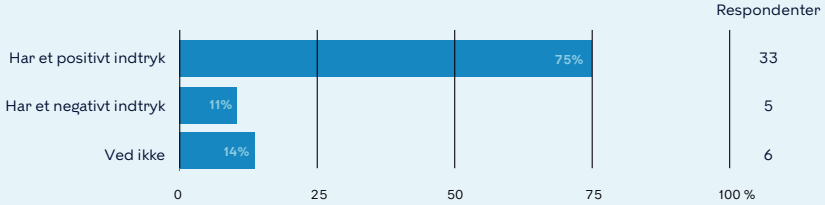

Som det fremgår er 8 ud af 10 klubgængere glade for at gå i klub, mens 7 ud af 10 svarer, at de er glade for aktiviteterne, medarbejderne og har et positivt indtryk af de andre unge i klubben. Besvarelserne fra flertallet af de unge, der ikke selv går i klub, viser imidlertid, at (overdrevne) negative antagelser og/eller manglende viden om klubberne generelt er udbredt blandt unge i bydelen. Kun en tredjedel af ikke-klubgængerne angiver således, at de har et positiv indtryk af såvel aktiviteter som medarbejderne i klubberne. Det er imidlertid kun omkring 1/7 af ikke-klubgængerne, som angiver, at de har et direkte negativt indtryk af medarbejdere og aktiviteter i klubberne. Til gengæld svarer lidt over halvdelen "ved ikke", når det handler om deres indtryk af aktiviteter og medarbejdere i klubberne.

Jeg har gået i klub et stykke tid, og det kunne godt være mere attraktivt for pigerne. Der er flest drenge, men onsdag aften er der pigeklub, hvor man tager på ture eller bager og laver mad eller andre fælles aktiviteter. Det er ret attraktivt. Man kunne godt have det flere gange om ugen. Men pigerne har vist mere travlt end drengene, så måske der ikke ville komme nok, hvis man lavede pigeklub flere gange om ugen.

Fatima, 15 år i fokusgruppeinterview

Smedetoften er en god klub, og dem som jeg kender, der spørger ind til, hvordan det er at komme her, bliver overraskede over, at man kan lave nogle sjove ting. Så der kører helt sikkert rygter om, at det er mere kedeligt at gå i klub, end det er. Men der kunne faktisk godt være mere at lave. Før i tiden var der flere ture ud af huset. Og der er ikke så mange fælles aktiviteter; bortset fra pigeklubben. Så man laver ikke så meget andet end at hygge og spille computer. Man kunne jo godt – ligesom i pigeklubben – lave mad sammen og vaske op sammen 1-2 gange om ugen. Og måske se Champions League om aftenen, hvor de større drenge, som er fyldt 18 år, også var velkomne.

Ibrahim, 17 år i fokusgruppeinterview

Udfordringen for de lokale klubber i forhold til at tiltrække flere unge ser således i mindre grad ud til at handle om, at der eksisterer en tydelig negativ antagelse om klubberne, men i højere grad om at mange mangler viden og indtryk om de lokale klubber, deres medarbejdere, og hvorvidt aktiviterne i klubberne opleves som attraktive eller ej. Undersøgelsen viser ligeledes, at der mangler viden om den udbredte tilfredshed med klubberne blandt dem, der rent faktisk benytter sig af de lokale klubtilbud.

Der er ikke nogen signifikant forskel på indtrykket af klubberne blandt respondenterne i aldersgruppen 15-18-år og de 19-24-årige, hvilket indikerer, at manglende kendskab og negative antagelser om klubberne er et udbredt narrativ på tværs af aldersgrupper.

Han må ikke komme der (i klubben) for sin mor. Jeg ved ikke helt hvorfor faktisk. Jeg har prøvet at snakke med hans mor om det. Måske er det, fordi det ligger midt i kvarteret, og der kommer mange indvandrere. Hun tænker måske, at det er et af de der bandesteder.

Niklas 20 år i interview med Områdefornyelse Nordvest

Undersøgelsen viser således, at der ligger en stor udfordring i at oplyse og kommunikere om klubberne i området, og om hvor stor en andel af klubgængerne, der reelt er glade for at gå i klub. Resultaterne fra Nordvestundersøgelsen angående holdningen til de lokale klubber kan indgå i en indsats for at kommunikere om det lokale klubliv og korrigere for eventuelle overdrevent negative antagelser om (u)tilfredshed med klubberne blandt klubgængere og unge i området generelt. Social pejling vedrørende fejlantagelser om klubberne kan eventuelt indgå i den bredere kommunikativ strategi – som er anbefalet tidligere i denne rapport – for at korrigere for sociale misforståelser i bydelen om, hvor "normalt" det er blandt unge Nordvest at bruge en stor del af deres tid på gaden og udøve visse former for alvorlig og utryghedsskabende risikoadfærd.

Foto: Nikolaj Lütken

TAK

Først og fremmest et stort tak til projektchef i Områdefornyelse Nordvest og Bispebjerg Bakke Anne Steen Hansen for at tage initiativ til Nordvestundersøgelsen for halvandet år siden og for løbende sparring projektet igennem. Ligeledes tak til projektleder Anne Selsøe Sørensen for samarbejde og input til spørgeskema, indsamling af besvarelser og planlægning af workshops mv.

Også tak til hele styregruppen bestående af Områdefornyelsen, Ungdomsklub Smedetoften, Beboerprojekt Puls, Beboerprojekt Bispebjerg, SSP København, Københavnerteamet, Center for Sikker By, Ungerådgivningen og lokale interessenter, der på møder og workshops har bidraget med viden om unge i Nordvest. Tak til Københavns Kommunes Tværgående Analyseenhed for at levere det kvantitative baggrundsmateriale om bydelens unge.

Også en tak til professor emeritus Flemming Balvig og Lars Holmberg for input og for vores løbende samarbejde. Til Karen-Inge Karstoft for hjælp til databehandling. Og til studentermedhjælper Cecilie Kirsch Kromann for sit store bidrag og engagement fra start til slut.

Til slut et kæmpestort tak til alle de unge i Nordvest, der har taget sig tid til at svare på spørgsmål. Uden jer ville nærværende undersøgelse, der forhåbentlig kan pejle i retning af så godt et ungeliv som muligt, ikke have kunnet lade sig gøre. Et særligt tak til de unge, der har hjulpet med at indhente besvarelser og til dem, der har deltaget med input i fokusgruppeinterview og på denne måde har bidraget til at løfte og kvalificere denne undersøgelse.

Aydin Soei

Fodnoter

1.
Danskernes opfattelse af kriminalitet i samfundet, Justitsministeriets Forskningskontor, 2017

2.
Tryghed og trivsel i udsatte boligområder, Evaluering af Landsbyggefondens boligsociale indsatser finansieret af 2015-18-midlerne, VIVE – Det Nationale Forsknings- og analysecenter for Velfærd, 2019

3.
For en oversigt over områder, hvor sociale misforståelser er påvist at spille en rolle, se Balvig og Holmberg (2014): Flamingoeffekten, Jurist- og Økonomforbundets Forlag

4.
Balvig og Holmberg (2014): Flamingoeffekten, Jurist- og Økonomforbundets Forlag

5.
Analyse af unge i Nordvest, 15.02 2021, Den Tværgående Analyseenhed, Københavns Kommune.

6.
M. Libak Pedersen & J. Markus Lindstad, "FØRSTE LED I FØDEKÆDEN? En undersøgelse af børn og unge i kriminelle grupper", Justitsministeriets Forskningskontor, s. 188-189, 2011

7.
For gennemgang af den københavnske bandekonflikt og tryghedsmålinger, se Soei (2018): Omar – og de andre. Vrede unge mænd og modborgerskab, Gads Forlag

8.
For gennemgang af forskning se Balvig og Holmberg (2014): Flamingoeffekten, Jurist- og Økonomforbundets Forlag

9.
M. Libak Pedersen & J. Markus Lindstad, "FØRSTE LED I FØDEKÆDEN? En undersøgelse af børn og unge i kriminelle grupper", Justitsministeriets Forskningskontor, s. 188-189, 2011

10.
På vej mod ungdomskriminalitet - hvilke faktorer gør en forskel i ungdommen?, Det Nationale Forskningscenter For Velfærd, 2016

11.
På vej mod ungdomskriminalitet - hvilke faktorer gør en forskel i ungdommen?, Det Nationale Forskningscenter For Velfærd, 2016

12.
Deborah Nusche, Gregory Wurzburg og Breda Naughton, OECD Reviews of Migrant Education Denmark, marts 2010

13.
Se også Lee Jussim og Kent D. Harber, Teacher Expectations and Self-Fulfilling Prophecies: Knowns and Unknowns, Resolved and Unresolved Controversies, i Personality and Social Psychology Review 2005, vol. 9, citeret fra Dette virker – Læreres forventninger til tosprogede elever, Undervisningsministeriet, Rambøll Management, 2007